

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: + 387 (0) 33 723550, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 34/024-1, 019-03, 011-03, 012-03/2/08

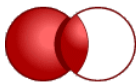
(Hrvatski jezik)

**REVIZIJSKI IZVJEŠTAJ
O IZVRŠENJU
PRORAČUNA FEDERACIJE BiH
ZA 2007.GODINU**

Sarajevo, lipanj 2008. godine

S A D R Ž A J

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA	1
IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA PRORAČUNA FEDERACIJE BIH ZA 2007. GODINU	1
1. UVOD	1
2. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE	4
3. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	4
4. NALAZI I PREPORUKE	8
4.1 Sustav internih kontrola i nadzor nad upotrebom proračunskih sredstava	8
4.2 Proračun Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu	10
4.3 Izvršenje Proračuna FBiH za 2007. godinu	13
4.3.1 Prihodi i primici Proračuna FBiH za 2007. godinu.....	13
4.3.2 Rashodi i izdaci Proračuna FBiH za 2007. godinu.....	17
4.3.2.1 Tekući izdaci.....	19
4.3.2.2 Kapitalni izdaci	29
4.3.2.3 Tekuća pričuva	30
4.3.2.4 Otplata dugova	31
4.4 Financijski rezultat	35
4.5 Javne nabavke	36
4.6 Popis imovine, potraživanja i obveza na dan 31.12.2007. godine	38
4.5. Novčana sredstva	40
4.7 Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	40
4.8 Kratkoročne obveze.....	44
4.9 Dugoročne obveze i dugoročna razgraničenja.....	45
4.10 Ratna potraživanja.....	47
5. KOMENTAR	48

**MENADŽMENTU
PREMIJER/PREDSJEDNIK VLADE FBiH
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH – federalni ministar financija
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH – federalni ministar kulture i sporta
SARAJEVO**

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju Konsolidiranih finansijskih izvještaja Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2007. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima Vlade FBiH, ministarstava i drugih proračunskih korisnika.
2. Menadžment je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju Konsolidiranih finansijskih izvještaja Proračuna FBiH u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sustava internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost ja da izrazimo mišljenje na osnovu provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili na osnovu ovlasti u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 22/06) i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.
4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane menadžmenta prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

5. Po našem mišljenju, konsolidirani financijski izvještaji Proračuna FBiH istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obveza na dan 31.12.2007. godine, rezultate poslovanja i izvršenja Proračuna FBiH, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i financijskom izvještavanju u javnom sektoru, osim za :

- **Nisu utvrđene ukupne obveze Federacije, kao i način izmirenja istih (gotovina, obveznice, otpis), u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i izmirenju unutarnjih obveza FBiH. Posljedica navedenog je da u zakonskom roku (31.12.2007. godine) nisu izmirene obveze po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije, i neisplaćene obveze prema dobavljačima koje predstavljaju unutarnji dug.**
- **Nije se sustavno pristupilo aktivnostima vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obvezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije BiH, kao i utvrđivanje točnog iznosa dugova, zaduživanja i ostalih obveza navedenih institucija nastalih do 01.01.2006. godine, za koje je Vlada Federacije BiH, u skladu sa Zakonom o obrani BiH i Zakonom o prestanku važenja Zakona o obrani FBiH, i dalje odgovorna. Također nisu poduzete aktivnosti po preporukama danim u Izvještaju o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije za 2005. godinu u cilju otklanjanja propusta konstatiranih u navedenom izvještaju.**
- **Nisu provedeni zakonski propisi, vezani za rješavanje pitanja imovine, obveza i potraživanja institucija koje su u ranijem periodu prešle sa federalnog na državni nivo (Carinske uprava i Obavještajno–sigurnosna agencija), radi prikazivanja točnog i istinitog stanja istih u Glavnoj knjizi riznice.**
- **Nije izvršeno usuglašavanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom), u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima (Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Federalna uprava policije).**
- **Nije postupljeno u skladu sa Zakonom o riznici u FBiH, Zakonom o proračunima u FBiH i Naputkom o izvršenju proračuna sa Jedinstvenog računa riznice u dijelu uplate svih javnih prihoda na Jedinstveni račun riznice, kao i**

evidentiranja istih u Glavnoj knjizi riznice (otvaranje posebnih transakcijskih računa za financiranje određenih programa iz kreditnih, donatorskih i ostalih izvora, sredstava na posebnom transakcijskom računu Direkcije za civilnu avijaciju, sredstva po osnovu izdavanja GSM licence). Zbog navedenog onemogućena je centralizirana kontrola nad svim javnim prihodima, kao i njihovo transparentno iskazivanje.

- Nisu poduzete aktivnosti u cilju utvrđivanja stanja novčanih sredstava korisnika Proračuna FBiH, blokiranih u Hercegovačkoj banci D.D. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH u iznosu 6.852.495 KM.
- Proračunski korisnici nisu dosljedno provodili odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH i Naputka o primjeni Zakona o javnim nabavkama prilikom nabavki roba, usluga i ustupanja radova.
- Nisu provedene odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2007. godinu, u djelu korištenja sredstava tekuće pričuva.
- Nisu dosljedno primijenjeni pozitivni zakonski propisi i drugi akti (uredbe, odluke i zaključci Vlade FBiH, kao i instrukcije i smjernice Federalnog ministarstva financija) od strane proračunskih korisnika, u dijelu trošenja odobrenih proračunskih sredstava za naknade za rad članovima stručnih komisija, naknade po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima, izdatke za usluge korištenja telefona, troškove goriva i reprezentacije.

Zamjenik generalnog revizora:

Branko Kolobarić, dipl. oec.

S.r.

Generalni revizor:

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S.r.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PRORAČUNA FEDERACIJE BIH ZA 2007. GODINU

1. UVOD

Izveštajem o obavljenoj reviziji konsolidiranih finansijskih Izvještaja Proračuna FBiH za 2007. godinu dajemo sumirani pregled rezultata izvršenih revizija finansijskih izvještaja i finansijskih transakcija federalnih institucija i organa. **Reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja Proračuna FBiH, smo proveli na način da smo izvršili reviziju finansijskih izvještaja planiranih korisnika Proračuna FBiH za 2007. godinu i o istim sačinili pojedinačne Izvještaje, te reviziju finansijskih transakcija Proračuna koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu riznice (proračunski prihodi, raspodjela prihoda proračuna, servisiranje unutarnjeg duga i vanjski dug). Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja Proračuna FBiH i 27 korisnika Proračuna FBiH za 2007. godinu ili 42,86 % od ukupnog broja korisnika federalnog proračuna, u skladu sa Godišnjim planom i programom rada za 2008. godinu.** U skladu sa navedenim programom, izvršena je i revizija finansijskih izvještaja korisnika proračuna županija, javnih poduzeća i izvanproračunskih fondova, što će biti prezentirano u posebnim izvještajima. Revizija je planirana i izvršena na osnovu Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 22/06) i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Također, treba naglasiti da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2007. godinu u iznosu od 1.586.276.529 KM revidirano 1.447.154.904 KM ili 91,22 %. Pored 24 subjekta revizije koji su revidirani u skladu sa Zakonom o reviziji, odabir ostalih revidiranih subjekata izvršen je na osnovu njihove značajnosti i veličine, iznosa sredstava odobrenih Proračunom za 2007. godinu, kao i činjenice da li su isti revidirani u prethodnom periodu i dano revizijsko mišljenje o finansijskim izvještajima. Revizije su izvršene u periodu od studenog 2007. godine do svibnja 2008. godine. Obavljene revizije uključile su i praćenje provedbe preporuka iz prethodnih revizija, o čemu su upoznati proračunski korisnici pismenim ili usmenim putem.

U konačnim izvještajima o izvršenim revizijama, po pojedinim proračunskim korisnicima, dani su nalazi i preporuke, kao i neovisna revizijska mišljenja o tome, da li finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obveza na dan 31.12.2007. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna korisnika proračuna za fiskalnu 2007. godinu, u skladu sa posebnim propisima o

računovodstvu i financijskom izvještavanju u javnom sektoru. Konačni izvještaji o izvršenim revizijama, prije dostavljanja Parlamentu FBiH, u skladu sa zakonskim propisima, bili su upućeni korisnicima proračuna na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku, svi revidirani subjekti su se očitovali na dostavljene izvještaje. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentirane inkorporirane su u konačne izvještaje, međutim, može se konstatirati da većina primjedbi i prigovora nije prihvaćena iz razloga što isti nisu bili dokumentirani, odnosno isti su se svodili na obrazlaganja, pojašnjenja ili pravdanja konstatiranih nedostataka. Konačni izvještaji također su dostavljeni Predsjedniku FBiH, Vladi FBiH (u daljem tekstu: Vlada), kao i Federalnom ministarstvu financija (u daljem tekstu: Ministarstvo financija). Nakon dostavljanja konačnih izvještaja Parlamentu FBiH isti su objavljeni na našoj internet stranici www.saifbih.ba. Smatramo da dati nalazi i preporuke pružaju poreznim obveznicima objektivnu informaciju o potrošnji javnih sredstava, a Parlamentu FBiH pouzdan i realan pokazatelj financijskih kretanja.

Mišljenja o financijskim izvještajima korisnika proračuna dana su u skladu sa prihvaćenim standardima revizije, odnosno INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima, a ista imaju sljedeće opće značenje:

Bezuvjetno (pozitivno) mišljenje se daje kada je revizor zadovoljan u svim materijalnim pogledima, odnosno kada smatra da financijski izvještaji daju fer i istinit prikaz njegovog poslovanja.

Isticanje predmeta se daje kada revizor smatra da određene informacije treba posebno istaći odnosno skrenuti pažnju na iste, s tim da se iskazuju odvojeno od danog mišljenja.

Uvjetno mišljenje daje se kada se revizor ne slaže ili kada postoji sumnja o jednoj ili više pozicija u financijskim izvještajima, koje su značajne ali nisu bitne za razumijevanje financijskih izvještaja.

Nepovoljno (negativno) mišljenje daje se kada revizor nije u mogućnosti oblikovati mišljenje u vezi financijskih izvještaja, uzimajući ih u cjelini, zbog neslaganja koje je tako bitno da ono ugrožava prezentirano stanje u mjeri da uvjetno mišljenje u nekim određenim stavkama ne bi bilo odgovarajuće. Davanje ovog mišljenja jasno ukazuje da financijski izvještaji nisu fer iskazani, a jasno i sažeto se navode sva pitanja neslaganja.

Suzdržano mišljenje se daje kada revizor nije u mogućnosti izraziti mišljenje u pogledu financijskih izvještaja uzimajući ih u cjelini, zbog nejasnoća ili ograničenja u djelokrugu revizije.

Pregled danih mišljenja po revidiranim korisnicima proračuna, kao i očitovanje subjekata revizije, daje se u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv korisnik proračuna	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuvjetno	Isticanje predmeta	Uvjetno	Nepovoljno	Suzdržano	
1	Proračun Federacije BiH			X			Da
2	Dom naroda Parlamenta FBiH			X			Da
3	Zastupnički dom Parlamenta FBiH			X			Da
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH		X				Da
5	Vlada Federacije BiH			X			Da
6	Ured Predsjednika Federacije BiH			X			Da
7	Ured Dopredsjednika Federacije BiH			X			Da
8	Ured Dopredsjednika FBiH			X			Da
9	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova			X			Da
10	Federalna uprava policije			X			Da
11	Federalno ministarstvo pravde			X			Da
12	Federalno ministarstvo financija			X			Da
13	Federalna porezna uprava			X			Da
14	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			X			Da
15	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			X			Da
16	Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta			X			Da
17	Federalno ministarstvo zdravstva			X			Da
18	Federalno ministarstvo trgovine			X			Da
19	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			X			Da
20	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva			X			Da
21	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida obrambeno oslobodilačkog rata			X			Da
22	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	X					Da
23	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike			X			Da
24	Federalno ministarstvo kulture i sporta			X			Da
25	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica			X			Da
26	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke			X			Da
27	Federalno ministarstvo turizma i zaštite okoliša			X			Da
28	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH		X				Da
	UKUPNO	1	2	25			28

Struktura danih mišljenja u izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2007. godinu korisnika federalnog proračuna, kao i u prethodne tri godine, daje se u sljedećoj tabeli:

Mišljenje	2004. godina		2005. godina		2006. godina		2007. godina	
	Broj	%	broj	%	Broj	%	Broj	%
Bezuvjetno	1	4,2	0	0	1	3,00	1	3,6
Isticanje predmeta	0	0	0	0	0	0	2	7,1
Uvjetno	16	66,7	16	61,5	24	72,7	25	89,3
Nepovoljno	7	29,1	10	38,5	8	24,3	0	0
Suzdržano	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	24	100	26	100	33	100	28	100

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele u izvještajima o izvršenim revizijama finansijskih izvještaja za 2007. godinu (Proračuna

FBiH i 27 proračunskih korisnika) dano je 25 uvjetnih mišljenja, 1 bezuvjetno mišljenje i 2 bezuvjetna mišljenja sa isticanjem predmeta.

Ističemo da u ovoj godini nije bilo nepovoljnih mišljenja, za razliku od prošle godine, kada je dano osam nepovoljnih mišljenja, što ukazuje na činjenicu da proračunski korisnici poduzimaju aktivnosti na otklanjanju propusta i nedostataka konstatiranih u prethodnim izvještajima.

2. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirani financijski izvještaji Proračuna FBiH za 2007. godinu i usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava i drugih proračunskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskih izvještaja Proračuna FBiH za 2007. godinu je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda financijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika federalnog proračuna, u skladu sa usvojenim revizijskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su financijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeni financijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sustav interne kontrole.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije. Revizija je obuhvatila 27 planiranih korisnika Proračuna FBiH za koje su sačinjeni pojedinačni Izvještaji o obavljenim revizijama za 2007. godinu, te financijske transakcije Proračuna koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu riznice (proračunski prihodi, raspodjela prihoda proračuna, servisiranje unutarnjeg duga i vanjski dug).

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu izvršene revizije Konsolidiranih financijskih izvještaja Proračuna FBiH za 2007. godinu, a u sklopu iste i provjere da li se postupalo po preporukama danim u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2006. godinu, konstatirano je da se dio propusta ponovio, što znači da se nije postupalo po danim preporukama, od čega posebno ističemo:

- Dosljednu primjenu Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o riznici u FBiH, u dijelu uplaćivanja svih javnih prihoda i primitaka, kao i vlastitih

prihoda na Jedinstveni račun riznice, otvaranja podračuna u okviru JRR-a, evidentiranja istih u Glavnoj knjizi riznice i iskazivanja u konsolidiranom izvještaju o izvršenju Proračuna FBiH.

- Poduzimanje aktivnosti po pitanju potraživanja od kupaca Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH, kao i aktivnosti u cilju izvršenja obveza Prijašnjeg FMO-a i VF za isporučenu električnu i toplotnu energiju, po osnovu Ugovora o načinu izmirenja obveza zaključenim sa JP Elektroprivreda BiH Sarajevo i Elektroprivreda HZ HB Mostar.
- Uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika proračuna blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH.
- Dosljednu primjenu Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH, u dijelu utvrđivanja ukupnih obveza po osnovu neisplaćenih naknada prema dobavljačima i ukupnih obveza po osnovu ratnih šteta, kao i načinu njihovog izmirenja.
- Neprovođenje zakonskih propisa, vezanih za rješavanje pitanje imovine, obveza i potraživanja institucija koje su u ranijem periodu prešle sa federalnog na državni nivo (Carinska uprava, Obavještajno – sigurnosna agencija).
- Nepostupanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i Napatkom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH, prilikom nabavke roba, vršenja usluga i ustupanja radova.
- Vršenje uvida u dokumentaciju vezano za isknjižavanje iz Glavne knjige riznice, obveza za neizmirene doprinose Federalnom zavodu PIO/MIO.
- Sastavljanje i dostavljanje Izvještaja o izvršenju Proračuna FBiH, nadležnim organima i institucijama, u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o riznici u FBiH, Zakonom o izvršavanju proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- Dosljednu primjenu akata Vlade FBiH, od strane korisnika proračuna (Zaključka o ograničenju troškova telefona, Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe).
- Preispitivanje uvjeta, kriterija i načina ostvarivanja prava na naknade utvrđene Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima, a posebno u pogledu opravdanosti visine, načina isplate naknada za troškove smještaja, kao i nadzora nad korištenjem naknada od strane Vlade FBiH.

-
-
- Dosljednu primjenu donesenih pisanih procedura od strane korisnika proračuna, o načinu i pravu korištenja službenih vozila, kao i vršenju kontrole utroška goriva.
 - Evidentiranje u Glavnu knjigu riznice danih sredstava u komisijon Investicijskoj banci FBiH po osnovu zaključenih ugovora između Investicijske banke FBiH i Federacije BiH.

Preporuke po kojima se djelomično postupilo odnose se na:

- Dosljednu provedbu programa utroška sredstva, od nadležnih ministarstava, po osnovu tekućih transfera usvojenih od strane Vlade FBiH, u skladu sa Zakonom o izvršavanju proračuna u FBiH, kao i nadzora i izvještavanja o realizaciji istih od strane Vlade FBiH i Ministarstva financija.
- Odobravanje, povećanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće pričuve u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH.
- Sačinjavanje sveobuhvatne analize, od strane Ministarstva financija, obveza po osnovu unutarnjeg duga Federacije (izvršenih i neizvršenih), s posebnim naglaskom na postojeće sudske presude, te na osnovu iste predlaganje Vladi Federacije aktivnosti koje je trebalo poduzeti u cilju racionalnijeg i efikasnijeg korištenja javnih sredstava.
- Poduzimanja aktivnosti, kako bi se u zakonskom roku, od strane Komisije za verifikaciju stare devizne štednje riješile podnijete žalbe, a prije isteka zakonskog roka za emitiranje obveznica za neisplaćene obveze u gotovini po osnovu stare devizne štednje.
- Poduzimanje aktivnosti, od strane Ministarstva financija i Vlade FBiH, u cilju uspostavljanja interne revizije kod proračunskih korisnika, kao i dosljedne primjene internih pisanih procedura, koje su proračunski korisnici donijeli u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola.
- Osiguranje korisnicima proračuna, od strane Ministarstva financija, adekvatnog praćenja naplate prihoda (vlastitih prihoda i dijela javnih prihoda) u cilju da proračunski korisnici poduzimaju adekvatne mjere radi blagovremene naplate i ubiranja javnih prihoda.
- Poduzimanje adekvatnih mjera za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija.
- Adekvatan nadzor nad implementacijom Razvojno – investicijskih projekata iz Aneksa Proračuna u FBiH, od strane Ministarstva financija i resornih ministarstava, u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za

razvoj u FBiH, te sačinjavanja izvještaja o utrošku sredstava u skladu sa Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH i drugim propisima.

- Servisiranje vanjskog duga u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH, odnosno u skladu sa identificiranim izvorima prihoda i poduzimanja aktivnosti u cilju naplate neizmirenih potraživanja od strane krajnjih korisnika kredita.
- Poduzimanje aktivnosti kako bi se izvršio cjelovit popis imovine, prava i obveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH, sačinio Plan o prijenosu imovine, prava i obveza, te sačinio Sporazum o prijenosu imovine, prava i obveza između Vijeća ministara i Vlade FBiH, u skladu sa Zakonom o obrani BiH i Zakonom o prestanku važenja Zakona o obrani FBiH.
- Poduzimanje aktivnosti, od strane Vlade FBiH, po preporukama danim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije za 2005. godinu.
- Poduzimanje aktivnosti, od strane Vlade FBiH, kako bi se izvršio popis imovine, potraživanja i obveza i sačinila diobena bilanca između Federalnog ministarstva unutarnjih poslova i Federalne uprave policije.

Na osnovu obavljenih revizija korisnika Proračuna FBiH može se konstatirati da su poduzimane aktivnosti u cilju otklanjanja propusta utvrđenih u izvještajima o obavljenim revizijama prethodne godine. Dio poduzetih aktivnosti nije završen do kraja fiskalne godine, i aktivnosti po istim su nastavljene u 2008. godini. Od realiziranih aktivnosti po danim preporukama ističemo: Uravnoteženje proračuna i iskazivanje nabavke stalnih sredstava (kapitalnih ulaganja) u skladu sa odredbama Zakona o proračunima u FBiH; Korištenje ostvarenih sredstava po osnovu naknada za korištenje voda i šuma za namjene utvrđene Zakonom o vodama i Zakonom o šumama; Utvrđivanje ukupnog iznosa obveza Federacije, po osnovu potpisanih ugovora o sufinansiranju projekata, koji se financiraju dijelom iz sredstava Međunarodne zajednice; Evidentiranje potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava u Glavnoj knjizi riznice, kao i evidentiranja postojećih podračuna u Centralnoj banci BiH preko kojih se vrši servisiranje direktnih obveza Federacije; Izvršenje gotovinskih isplata po osnovu izvršene verifikacije stare devizne štednje na način da se ispoštivane odredbe Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje i Uredbe o postupku verificiranja potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH; i Izmjenu Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Sustav internih kontrola i nadzor nad upotrebom proračunskih sredstava

Sustav internih kontrola proračunskih korisnika općenito je definiran pravilnicima o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pravilnicima o internim kontrolnim postupcima i drugim internim aktima koje su proračunski korisnici trebali donijeti u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika (u daljem tekstu Smjernice), koje je u skladu sa Zakonom o riznici u FBiH, izradilo Ministarstvo financija. U skladu sa navedenim Smjernicama, proračunski korisnici su, u najvećem dijelu, donijeli propisane akte, međutim, izvršenom revizijom financijskih izvještaja za 2007. godinu, konstatirano je da se dio akata nije dosljedno provodio i da određeni dio akata nije bio usklađen sa postojećim pozitivnim zakonskim propisima, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih akata kojima je regulirano njihovo poslovanje, kao i neefikasno korištenje odobrenih proračunskih sredstava.

Izvršenim uvidom u Pravilnike o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta revidiranih korisnika, koji kao pisana procedura čine osnovu i sastavni dio sustava internih kontrola konstatirano je da kod određenog dijela proračunskih korisnika istim nisu u dovoljnoj mjeri obuhvaćeni svi poslovi iz nadležnosti institucija, odnosno da istim nisu detaljno definirani opisi poslova i radnih zadataka po svakom sistematiziranom radnom mjestu. Također, vezano za navedene Pravilnike, ukazujemo na neusuglašenost sistematiziranih broja radnih mjesta sa brojem izvršilaca za koje se sredstva odobravaju proračunom, kao i stvarnog broja uposlenih na kraju 2007. godine (kod 27 revidiranih korisnika proračuna, konstatirano je da je Pravilnicima o unutarnjoj organizaciji sistematizirano 5.386 izvršilaca, na kraju 2007. godine bilo je uposleno 4.149 izvršilaca, dok je proračun odobren na bazi 4.562 planirana izvršioaca). Kao primjer navodimo da je popunjenost sistematiziranih radnih mjesta na kraju fiskalne 2007. godine u Ministarstvu prometa i komunikacija 39%, Ministarstvu zdravstva 39%, Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 45% i Ministarstvu financija 63%. Posljedica naprijed navedenog je neadekvatna raspodjela poslova i zadataka (bez danih pismenih ovlasti od strane rukovodilaca), odobravanje proračuna za veći broj uposlenih u odnosu na stvarni broj, kao i da su se određeni poslovi i zadaci iz nadležnosti institucija obavljali komisijski, za koje su članovima komisija isplaćivane naknade. Na osnovu naprijed navedenog, ukazujemo da bi u narednom periodu bilo potrebno

poduzeti aktivnosti u cilju preispitivanja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji proračunskih korisnika u dijelu utvrđivanja stvarno potrebne strukture unutarnje organizacije, tj. broja organizacionih jedinica, broja radnih mjesta i broja izvršilaca.

Iako su, u skladu sa članom 62. Zakona o proračunima u FBiH, kao i Smjernicama, bili obvezni donijeti Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima, najveći broj proračunskih korisnika nije donio isti. Kod dijela proračunskih korisnika koji su donijeli navedeni Pravilnik o internim kontrolama, izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2007. godinu, konstatirano je da istim nisu jasno definirani upravljački, administrativno kontrolni, računovodstveni kontrolni postupci, a posebno postupci procjene rizika i provođenja nadzora od strane menadžmenta, što je sve imalo odraza na uspostavljanje funkcionalnog sustava internih kontrola i pojavu nepravilnosti i propusta u radu.

U skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Vlada FBiH donijela je Odluku o utvrđivanju korisnika Proračuna FBiH za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo financija, koje je u skladu sa nadležnostima poduzelo aktivnosti u dijelu organiziranja i vršenja interne revizije kod utvrđenih korisnika. Međutim, konstatirano je da proračunski korisnici koji su u skladu sa navedenim propisima bili dužni organizirati jedinicu interne revizije, u najvećem dijelu nisu ispoštovali navedenu obvezu, dok je određeni broj korisnika Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji sistematizirao, ali nije izvršio adekvatnu popunu istih.

Potrebno ja da Vlada FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme aktivnosti da se od strane proračunskih korisnika izvrši preispitivanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu utvrđivanja realne strukture unutarnje organizacije (broja organizacionih jedinica, broja radnih mjesta i broja izvršilaca), a u cilju usklađivanja broja uposlenika utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, broja uposlenika za koji se planiraju proračunska sredstva i stvarnog broja uposlenih.

Potrebno je da se od strane proračunskih korisnika, u cilju efikasnosti poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti poslovanja sa pozitivnim zakonima i propisima, a u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH donesu Pravilnici o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima sa jasno definiranim upravljačkim, administrativno-kontrolnim, računovodstveno-kontrolnim postupcima, a posebno postupcima procjene rizika i provođenja nadzora od strane menadžmenta.

Potrebno je da se od strane proračunskih korisnika koji su, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, obvezni obrazovati jedinicu interne revizije, poduzmu aktivnosti na uspostavi iste.

4.2 Proračun Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu

Proračun FBiH za 2007. godinu, u iznosu od 1.435.644.600 KM, kao i Zakon o izvršavanju proračuna FBiH doneseni su od strane Parlamenta FBiH 2. travnja 2007. godine. Do donošenja Proračuna FBiH, financiranje se vršilo na osnovu Odluke o privremenom financiranju FBiH za razdoblje siječanj–ožujak 2007. godine.

Izmjene i dopune Proračuna FBiH, u toku 2007. godine, vršene su u dva navrata, i to u mjesecu rujnu izvršeno je povećanje za 150.631.929 KM, dok je u mjesecu prosincu izvršena preraspodjela sredstava između proračunskih korisnika u iznosu od 40.750.000 KM. Nakon izvršenih izmjena odobreni Proračun FBiH za 2007 iznosio je 1.586.276.529 KM.

Proračunom FBiH za 2007. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Proračun za 2007. godinu	Izmjene i dopune proračuna Za 2007. godinu
1	2	3	4
I	Prihodi i financiranje (II+III+VI)	1.435.644.600	1.586.276.529
II	Prihodi i primici	1.260.217.600	1.389.094.522
III	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda	146.461.707	168.216.714
IV	Izdaci	1.435.644.600	1.586.276.529
V	Deficit (IV-(II+III))	28.965.293	28.965.293
VI	Financiranje (1+2)	28.965.293	28.965.293
1.	Krediti od međunarodnih finansijskih institucija	0	0
2.	ESCROW-račun	28.965.293	28.965.293

Uvidom u dokumentaciju, vezanu za planiranje Proračuna FBiH za 2007. godinu, kao što je konstatirano i u Izvještaju prethodne godine, izvršeno je smanjenje pozicija plaća i naknada u iznosu od 30 miliona KM u odnosu na prvobitni Nacrt Proračuna FBiH sačinjen od strane Ministarstva financija, bez prethodno izvršenog usuglašavanja sa korisnicima proračunskih sredstava, što je bila zakonska obveza. Navedeno je imalo za rezultat da su se za isplatu troškova zaposlenih, u skladu sa odlukama Vlade FBiH, koristila sredstva Tekuće pričuve. Vezano za planiranje ističemo da se prilikom planiranja određenih izdataka (tekućih transfera, neisplaćenih plaća i naknada uposlenika Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije (u daljem tekstu: Prijašnje FMO i VF) i obveza prema dobavljačima koje predstavljaju unutarnji dug, planiranje sredstava po osnovu Učesća Vlade u financiranju razvojno-investicijskih projekata koji se financiraju dijelom iz sredstava Međunarodne zajednice i sredstava za servisiranje vanjskog duga), ne poklanja dužna pažnja i da se isti ne planiraju na bazi relevantne dokumentacije. Posljedica navedenoga je da je na kraju 2007. godine značajan dio novčanih sredstava, koji je planiran i odobren za ove namjene, ostao neiskorišten.

U Proračunu FBiH za 2007. godinu, u okviru prihoda, planiran je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz prethodnog perioda u iznosu od 146.461.707 KM, koji je izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2007. godinu povećan na 168.216.714 KM. Uzimajući u obzir da u Proračunu nije naveden period na koji se odnosi iskazani planirani prihod po osnovu „viška prihoda nad rashodima“, da je u Glavnoj knjizi riznice na poziciji neraspoređeni višak prihoda nad rashodima na dan 01.01.2007. godine iskazan iznos od 95.773.931 KM, kao i da nije prezentirana relevantna dokumentacija o načinu utvrđivanja navedene pozicije prihoda, Ured za reviziju ne može potvrditi iznos planiranih prihoda po ovom osnovu.

Iako je u prethodnim revizijama ukazano na problem vezan za planiranje sredstava za rad kazneno–popravnih zavoda (u daljem tekstu KPZ-ovi), utvrdili smo da se u Proračunu FBiH za 2008. godinu i dalje sredstva za financiranje navedenih institucija planiraju i odobravaju u okviru Federalnog ministarstva pravde, i to za KPZ-ove u cjelini, a ne pojedinačno, iako su isti posebna pravna lica. Navedeno ima za posljedicu da raspodjelu Proračunom odobrenih sredstava KPZ-ovima vrši Federalno ministarstvo pravde, a bez, za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, kao i da rukovodioci KPZ-ova nisu direktno odgovorni za planiranje i izvršenje odobrenog proračuna. U cilju rješavanja ove i sličnih situacija, preporučuje se Ministarstvu financija donošenje internog akta kojim bi se utvrdili kriteriji utvrđivanja korisnika proračuna i utvrdio registar korisnika proračuna, njegov sadržaj kao i način vođenja istoga.

Preporučuje se Ministarstvu financija da, putem instrukcija, osigura da proračunski korisnici sačinjavaju proračunske zahtjeve na bazi planiranih aktivnosti uz adekvatnu dokumentiranost svih planiranih pozicija rashoda i izdataka.

Potrebno je da Ministarstvo financija prilikom izrade Proračuna, kod planiranja raspodjele proračunskog suficita, prethodno sačini adekvatnu analizu iskazanog stanja u finansijskim izvještajima na poziciji viška prihoda nad rashodima, odnosno rashoda nad приходima, i tačno navede iznos i period u kome je proračunski suficit ostvaren.

Preporučuje se Ministarstvu financija da u skladu sa svojim ovlastima, donese akt kojim bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici proračuna i sačinio registar korisnika Proračuna FBiH, a u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da samostalno planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi odobrenih proračunskih sredstava.

U skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, osnovu za izvršenje proračuna predstavlja plan tromjesečnih i mjesečnih novčanih tijekova kojima se projicira priliv i odliv sredstava sa Jedinstvenog računa riznice (u daljem tekstu: JRR), koje je dužno da sačini Ministarstvo financija. Planom novčanog tijeka vrši se alokacija raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima po vremenskim razdobljima, koje odobrava Ministar financija. Na osnovu sačinjene alokacije i instrukcije Ministarstva financija, korisnici proračuna pripremaju i podnose prijedloge operativnih proračuna, koji se odobravaju od strane Ministarstva financija i o istim obavještavaju proračunski korisnici. Provedenom revizijom smo utvrdili da se u potpunosti ne poštuju procedure utvrđene zakonom i internim aktima, vezano za planiranje novčanih tijekova i odobravanje tromjesečnih i mjesečnih planova proračunskim korisnicima.

Potrebno je da Ministarstvo financija poduzme aktivnosti u cilju osiguranja da se izvršenje Proračuna FBiH vrši u skladu sa procedurama utvrđenim zakonskim i ostalim propisima u djelu planiranja novčanih tijekova i odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova proračunskim korisnicima, na osnovu prethodno sačinjenog mjesečnog plana alokacija raspoloživih proračunskih sredstava.

U skladu sa zakonskim i pod zakonskim aktima Ministarstvo financija je Izvještaje o izvršenju Proračuna FBiH za 2007. godinu (tromjesečne i godišnji) dostavljalo Vladi FBiH, u utvrđenim rokovima, međutim isti nisu sadržavali adekvatne analize o izvršenju proračuna, odnosno obrazloženja i prijedloge, propisane Zakonom o proračunima u FBiH. Nismo se uvjerali da su naprijed navedeni izvještaji sačinjavani na osnovu finansijskih izvještaja koji su dostavljani Ministarstvu financija u propisanim rokovima od strane korisnika proračuna. Ovakvim načinom izvještavanja korisnici finansijskih izvještaja ne dobivaju jasnu sliku izvršenja Proračuna FBiH, jer isti npr. ne sadrže analizu zaposlenih, analizu potraživanja, analizu obveza, analizu stvari i nematerijalnih dobara u stalnim sredstvima, kao ni objašnjenja o eventualnim značajnim događajima u izvještajnom razdoblju. Na osnovu navedenog konstatirano je da se od strane Ministarstva financija, analizi izvršenja proračuna ne posvećuje dužna pažnja, odnosno da Ministarstvo u ovom dijelu dosljedno ne izvršava poslove utvrđene zakonskim propisima i internim aktima.

Potrebno je da Ministarstvo financija u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju proračuna u FBiH, kao i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH priprema i podnosi tromjesečne i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sa adekvatnim analizama (prikaz fiskalnog stanja, komparativni pregled odobrenih i stvarnih prihoda i rashoda i prijedlog mjera za poboljšanje situacije).

4.3 Izvršenje Proračuna FBiH za 2007. godinu

4.3.1 Prihodi i primici Proračuna FBiH za 2007. godinu

U konsolidiranim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta/Proračuna FBiH za 2007. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje u 2007. godini, iskazani su u iznosu od 1.374.698.428 KM, što je u odnosu na planirane Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2007. godinu (u daljem tekstu Izmjene i dopune Proračuna FBiH) od 1.586.276.529 KM manje za 211.578.101 KM ili 13 %. U odnosu na prethodnu godinu isti su više iskazani za 192.811.216 KM ili za 16 %.

Struktura iskazanih prihoda, primitaka i financiranja sa indeksima ostvarenja, iskazana u konsolidiranim finansijskim izvještajima, daje se u narednoj tabeli:

Rbr	Opis	Proračun za 2007. godinu	Izmjene i dopune Proračuna za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index 6/4	Index 6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
	Prihodi, primici, financiranje i višak Prihoda (A+B+C)	1.435.644.600	1.586.276.529	1.181.887.212	1.542.915.143	97	130
	A. Prihodi i primici (od 1 do 5)	1.289.182.893	1.418.059.815	1.168.888.765	1.347.528.826	95	115
1.	Prihodi od poreza	1.005.522.893	1.131.999.815	976.711.337	1.093.603.347	96	112
2.	Neporezni prihodi	245.694.707	248.094.707	192.142.371	243.661.658	98	127
3.	Grantovi (potpore)	9.000.000	9.000.000	0	0	0	-
4.	Kapitalni primici	28.965.293	28.965.293	30.374	10.258.622	35	-
5.	Primljene otplate danih zajmova	0	0	4.683	5.198	-	111
	B. Financiranje (6)	0	0	12.998.446	27.169.603	-	209
6.	Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	12.998.446	27.169.603	-	209
	C. Neraspoređeni višak prihoda iz prethodne godine	146.461.707	168.216.714	-	168.216.714	100	-

Kao što se iz tabele vidi, u strukturi ostvarenih prihoda u 2007. godini, evidentan je porast poreznih i neporeznih prihoda u odnosu na prošlu godinu, međutim isti su zabilježili neznatan pad ostvarenja u odnosu na plan za 2007. godinu (u daljem tekstu plan). Najveći pad u odnosu na plan bilježe prihodi ostvareni prodajom poduzeća i banaka na teritoriji FBiH i prihodi od sukcesije (ESCROW račun), a ostvarenje (10.258.622 KM) se odnosi na primitak po osnovu dokapitalizacije Energopetrola koji je deponiran na poseban ESCROW račun. Iako su Proračunom planirana sredstva po osnovu grantova–donacija iz inozemstva u iznosu od 9.000.000 KM, u 2007 godini nije došlo do realizacije istih. U fiskalnoj 2007. godini ostvareno je 27.169.603 KM po

osnovu dugoročnih kredita i zajmova koji nisu planirani Proračunom, od čega se 25.956.407 KM odnosi na II tranšu kredita WB-IDA 3645 BAC.

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, što je konstatirano i prethodnom revizijom, vezano za priliv i odliv sredstava sa JRR-a, nisu u cijelosti provedene odredbe Zakona o Riznici u FBiH u dijelu uplate i evidentiranja u Glavnoj knjizi riznice donatorskih i kreditnih sredstava, iz kojih se financiraju razvojno-investicijski programi, uplaćenih na posebne transakcijske račune kod proračunskih korisnika koji nisu iskazivani u okviru JRR-a i nisu iskazani u konsolidiranom financijskom izvještaju. Također, kao i prethodne godine u okviru Glavne knjige riznice nisu iskazani primici i izdaci po osnovu navigacijskih i drugih usluga koji se realiziraju od strane Direkcije za civilnu avijaciju, kao i prikupljena sredstva po osnovu izdavanja GSM licence koja se Odlukom Vlade usmjeravaju na poseban namjenski račun Direkcije za ceste FBiH. Naprijed navedena sredstva se u 2007. godini, kao i 2006. godine, uplaćuju na posebne transakcijske račune i ista, kao ni utrošak sredstava sa navedenih transakcijskih računa, nisu iskazani u konsolidiranim financijskim izvještajima. Izvršenom revizijom fiskalne godine, ne može se potvrditi da je nad korištenjem naprijed navedenih sredstava vršen adekvatan nadzor od strane nadležnih organa i institucija.

Prihodi od poreza

Struktura iskazanih prihoda, sa indeksom izvršenja, u konsolidiranim financijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Proračun za 2007.godinu	Izmjene i dopune Proračuna za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index 6/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Porez na dobit pojedinaca i poduzeća	49.800.000	49.800.000	48.388.695	41.315.736	83
2.	Ostali porezi	2.200.000	2.200.000	2.706.157	3.310.575	150
3.	Uvozne pristojbe (carine)	0	0	440.299	372.033	-
4.	Prihodi od indirektnih poreza	935.522.893	1.079.999.815	925.176.186	1.048.605.003	97
Ukupno prihodi od poreza (od 1 do 4)		1.005.522.893	1.131.999.815	976.711.337	1.093.603.347	97

Kao što se vidi iz prethodne tabele, iskazani prihodi od poreza, u odnosu na planirane prihode Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH, manji su za 3 %, a najveći pad u strukturi ovih poreza bilježe prihodi od poreza na dobit od pojedinaca i poduzeća i manji su u odnosu na plan za 17%.

U okviru poreznih prihoda najznačajniju stavku predstavljaju prihodi od indirektnih poreza (carine, akcize, porez na promet i putarine), koji se na osnovu koeficijenata utvrđenih Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH («Sl. novine FBiH», broj 22/06), sa

Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje raspoređuju između korisnika u Federaciji BiH, a pripadajući dio Federaciji se uplaćuje na Jedinstveni račun riznice FBiH i poseban račun FBiH u Centralnoj banci BiH za servisiranje vanjskog duga. Isti su u 2007. godini u odnosu na plan manji za 3%, a u odnosu na 2006. godinu iskazano povećanje iznosi 13%.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi u 2007. godini ostvareni su u iznosu od 243.661.657 KM, što u odnosu na planirane prihode Izmjenama i dopunama Proračunam FBiH predstavlja smanjenje od 4.433.050 KM, a u odnosu na 2006. godinu isti su ostvareni u većem iznosu od 51.519.286 KM ili 26,8%.

Struktura neporeznih prihoda iskazanih u konsolidiranim finansijskim izvještajima, je slijedeća:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Proračuna za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
a) Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine		162.349.607	140.100.257	182.646.603	112
b) Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga		82.592.210	48.433.449	54.497.416	66
1.	Administrativne takse	7.960.510	5.697.520	6.098.801	77
2.	Sudske takse	881.090	246.983	145.116	16
3.	Ostale proračunske naknade	18.705.510	7.211.905	7.373.559	39
4.	Posebne naknade i takse	9.099.000	9.743.357	11.955.898	131
5.	Prihodi od pružanja javnih usluga	43.546.100	20.818.290	23.577.360	54
6.	Ostali neporezni prihodi-neplanirane uplate	2.400.000	4.715.392	5.346.681	223
c) Novčane kazne		3.152.890	3.608.665	6.517.639	207
Ukupno neporezni prihodi (a+b+c)		248.094.707	192.142.371	243.661.657	98

Kao što se vidi iz prethodne tabele, najveću stavku neporeznih prihoda čine **prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine** sa rastom od 12,5% u odnosu na planirane prihode Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH, a isti su ostvareni po osnovu: prihoda od dividendi i udjela u profitu u javnim poduzećima i finansijskim institucijama u iznosu od 141.636.326 KM, povrata anuiteta od krajnjih korisnika za otplatu vanjskog duga 34.110.664 KM, prihoda od Lutrije BiH 4.010.400 KM i ostalih prihoda 2.889.213 KM.

U strukturi neporeznih prihoda najveće smanjenje u odnosu na planirano iskazano je u okviru Naknada i taksi i prihoda od pružanja javnih usluga u iznosu od 28.094.794 KM ili 34,02 %.

U okviru prihoda po osnovu Posebnih naknada i taksi u 2007. godini, iskazane su naknade za priređivanje od igara na sreću u iznosu od 3.821.200 KM. Za realizaciju ovih naknada nadležno je Ministarstvo financija, po osnovu izdavanja rješenja o odobrenju i produžavanju odobrenja za priređivanje igara na sreću, odobravanje pravila igara na sreću, pravila rada kasina, kao i davanje suglasnosti na nagradne igre, u skladu sa Zakonom o igrama na sreću («Sl. novine FBiH», broj 01/02). Uvidom u dokumentaciju, vezano za evidenciju i naplatu ove vrste prihoda, **konstatirali smo da Ministarstvo financija još uvijek nije ustrojilo adekvatnu pomoćnu evidenciju**, te se nismo mogli uvjeriti da je uspostavljen odgovarajući nadzor u praćenju naplate ovih prihoda i usuglašavanju pomoćnih evidencija sa Glavnom knjigom riznice pa time i poduzete sve mjere osiguranja ubiranja ovih prihoda.

U okviru prihoda od pružanja javnih usluga, vlastiti prihodi korisnika proračuna **iskazani su u iznosu od 14.045.565 KM. Od iskazanih vlastitih prihoda**, iznos od 717.026 KM iako je trebalo, proračunski korisnici nisu evidentirali u svojim pomoćnim evidencijama, te se ne može potvrditi da je dio korisnika poduzimao adekvatne aktivnosti u naplati i praćenju ostvarenja ovih prihoda.

U okviru vlastitih prihoda, iskazuje se i dio prihoda koje ostvaruje Služba za zajedničke poslove organa i tijela Vlade FBiH (u daljem tekstu: Služba za zajedničke poslove), po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga. Po navedenom osnovu ostvaren je prihod u iznosu od 1.227.486 KM, od čega su vlastiti prihodi iskazani u iznosu od 875.970 KM, a preostali iznos od 351.516 KM odnosi na izvršene interne usluge federalnim tijelima, te iskazuje u okviru internih prihoda Službe za zajedničke poslove. Izvršenom revizijom, konstatirano je da je Služba za zajedničke poslove poduzela aktivnosti i donijela Troškovnik ugostiteljskih usluga na koji je Vlada FBiH dala suglasnost na sjednici održanoj 19.09.2007. godine. Međutim, utvrđeno je da je troškovnik rađen na bazi Normativa hrane u koji su samo djelomično uključeni i ostali pripadajući troškovi (radna snaga, režijski troškovi, porez na dodanu vrijednost), tako da cijene ne odražavaju ekonomsku cijenu, te se postavlja pitanje opravdanosti obavljanja i realnosti cijene ugostiteljskih usluga.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju Ministarstva financija, konstatirano je da se od strane istog nisu poduzimale adekvatne aktivnosti, utvrđene Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o riznici u FBiH i Napatkom o izvršenju proračuna sa JRR-a, u cilju praćenja prikupljanja neporeznih javnih prihoda, kao i kontinuirane analize ostvarenja i predlaganja mjera za veću naplatu istih.

Zbog svega naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da iskazani prihodi u konsolidiranom finansijskom izvještaju, odražavaju točan i istinit prikaz ostvarenja prihoda u 2007. godini, koji se u skladu sa Zakonom o

pripadnosti javnih prihoda u FBiH, Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o riznici u FBiH smatraju javnim prihodima Federacije BiH, uplaćuju na JRR i iskazuju u Glavnoj knjizi riznice.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim i ostalim propisima, osiguraju da se svi javni prihodi i primici uplaćuju na Jedinstveni račun riznice i evidentiraju u Glavnu knjigu riznice po izvorima iz kojih potiču, a u cilju istinitog i fer finansijskog izvještavanja o ostvarenim prihodima i primicima Proračuna FBiH.

Da Ministarstvo financija, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, prati i analizira ostvarenje svih javnih prihoda Federacije BiH, i predlaže aktivnosti nadležnim organima i institucijama za bolju naplatu istih.

Da korisnici proračuna u okviru svoje nadležnosti poduzimaju adekvatne mjere u cilju blagovremene naplate i ubiranja javnih prihoda.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, u okviru svojih nadležnosti putem Vlade FBiH, treba da poduzme aktivnosti na donošenju Troškovnika ugostiteljskih usluga, koji bi bio zasnovan na realnoj kalkulaciji cijene koštanja, odnosno kojim bi se utvrdile cijene iz kojih bi se mogli pokriti svi troškovi koji nastaju vršenjem tih usluga.

4.3.2 Rashodi i izdaci Proračuna FBiH za 2007. godinu

U konsolidiranim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Proračuna FBiH za 2007. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2007. godini, iskazani su u iznosu od 1.488.501.242 KM, što je u odnosu na odobrene Izmjene i dopune Proračuna FBiH od 1.586.276.529 KM manje za 97.775.287 KM ili 6,16 %. U odnosu na prethodnu godinu isti su više izvršeni za 42,8 %.

Struktura rashoda i izdataka, iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji i konsolidiranim finansijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Proračuna za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
	UKUPNO (A+ B)	1.586.276.529	1.042.174.720	1.488.501.242	94
	A. UKUPNO IZDACI (I+II+III)	1.413.015.334	919.823.417	1.339.971.009	95
	I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d)	1.205.882.828	854.802.807	1.179.008.408	98
	a.) Plaće i naknade i doprinosi (od 1 do 3)	183.377.426	147.385.894	183.280.191	100
1.	Bruto plaće , naknade i doprinosi	126.928.846	99.732.672	126.257.361	99
2.	Naknade troškova zaposlenih i	40.791.677	35.170.280	41.442.328	102

	skupštinskih zastupnika				
3.	Doprinosi poslodavca	15.656.903	12.482.942	15.580.502	99
b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		82.710.444	43.714.902	63.744.327	77
4.	Putni troškovi	5.360.379	3.136.190	4.370.664	81
5.	Izdaci za energiju	6.625.902	4.503.984	4.588.275	69
6.	Izdaci za komunalne usluge	7.301.541	4.568.628	5.000.521	68
7.	Nabava materijala	13.938.490	10.683.046	12.702.464	91
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	3.680.861	2.107.088	2.253.137	61
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	5.977.836	3.876.471	4.879.060	81
10.	Izdaci za tekuće održavanje	5.660.338	3.500.246	4.387.043	77
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	2.228.728	1.088.498	1.379.954	62
12.	Ugovorne usluge	31.936.369	10.250.750	24.183.209	75
c) Ukupno tekući transferi (od 13 do 18)		877.540.346	603.340.156	870.771.785	99
13.	Transferi drugim nivoima vlasti	61.380.500	43.684.279	59.598.307	97
14.	Grantovi pojedincima	628.301.438	410.172.685	629.011.133	100
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	70.696.409	41.876.088	70.027.641	99
16.	Transfer javnim poduzećima	76.562.000	82.396.508	82.819.924	108
17.	Ostali grantovi-povrat i drugo	31.600.000	21.708.596	20.099.781	64
18.	Transfer za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta	9.000.000	3.502.000	9.215.000	102
d) Izdaci za kamate i ostale naknade (od 19 do 22)		62.254.612	60.361.855	61.212.105	98
19.	Kamate na kredite primljene kroz Državu	60.321.859	58.829.596	59.786.525	99
20.	Izdaci za inozemne kamate	1.932.753		1.422.755	73
21.	Kamate- direktne obveze FBiH	0	949.650	-	
22.	Kamata na domaće pozajmljivanje	0	582.609	2.825	
II KAPITALNI IZDACI (e +f +g)		168.501.961	65.020.610	160.962.601	95
e) Nabava stalnih sredstava (od 23 do 29)		91.551.957	44.016.972	88.633.751	96
23.	Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	50.000	560.000	50.000	100
24.	Nabavka građevina	56.757.000	4.345.065	51.827.339	91
25.	Nabavka opreme	20.738.241	9.044.039	13.880.676	67
26.	Nabavka robnih rezervi	2.155.000	1.999.836	13.535.518	628
27.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	3.635.000	800.936	2.657.642	73
28.	Nabavka sredstava u obliku prava	0	0	0	-
29.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	8.216.716	27.267.094	6.682.576	81
f)pozajmljivanje i učešće u dionicama (30)		12.072.430	17.748.638	10.351.286	85
30.	Učešće u projektima koje financira međunarodna zajednica	12.072.430	17.748.638	10.351.286	85
g)Ukupno kapitalni grantovi (od 31 do 32)		64.877.574	3.255.000	61.977.564	96
31.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	12.574.932	2.200.000	12.574.922	100
32.	Kapitalni grantovi pojedincima	52.302.642	1.055.000	49.402.642	94
III TEKUĆA PRICUVA		38.630.545			
B. OTPLATA PRIMLJENIH KREDITA (od 33 do 36)		173.261.194	122.351.302	148.530.233	86
33.	otplate dugova primljenih kroz državu	86.535.094	105.916.924	85.818.845	99
34.	otplata unutarnjeg duga	78.190.000	0	55.118.654	70
35.	INO dug	1.647.196	1.601.050	1.516.782	92
36.	otplate domaćeg pozajmljivanja	6.888.904	14.833.328	6.075.952	88

Učešće pojedinačnih rashoda i izdataka u ukupno iskazanim rashodima i izdacima je sljedeće: tekući grantovi 58,49%; plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima na plaće poslodavca 12,31%; otplate primljenih kredita 9,97%; izdaci za nabavku stalnih sredstava 5,95%; izdaci za materijal i usluge 4,28%; kapitalni grantovi 4,16%, izdaci za kamate 4,11%; učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica 0,69%.

Napominjemo da iskazani podaci u navedenoj tabeli ne odražavaju stvarno stanje rashoda i izdataka Proračuna FBiH, iz razloga što u finansijskim izvještajima nisu iskazani ostvareni rashodi i izdaci koji se odnose na izdatke sa posebnih transakcijskih računa koji nisu iskazani u okviru JRR-a, izdatke po osnovu trošenja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence, te izdatke po osnovu trošenja sredstava prikupljenih po osnovu navigacijskih i drugih usluga.

4.3.21 Tekući izdaci

Tekući izdaci iskazani su u iznosu od 1.179.008.408 KM. Strukturu navedenih troškova čine: tekući grantovi 73,85%, izdaci za plaće i naknade 10,70%, izdaci za materijal i usluge 5,40%, izdaci za kamate 5,19%, naknade troškova zaposlenih 3,51%, izdaci za doprinose na teret poslodavca 1,32% .

Bruto plaće i naknade iskazane su u iznosu od 126.257.361 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 126.928.846 KM predstavlja ostvarenje od 99,5%. U odnosu na prethodnu, 2006. godinu bruto plaće i naknade su iskazane više za 26.524.688 KM ili za 26,6%. Prema prezentiranoj informaciji, na povećanje plaća, naknada i doprinosa poslodavca najveći utjecaj je imalo formiranje Sektora za pitanje evidencije iz oblasti vojne obveze pri Federalnom ministarstvu za pitanje boraca i invalida domovinskog rata i prijem novih zaposlenika u istom (201 zaposlenik), kao i prijem novih zaposlenika u ostalim organima i institucijama.

Provedenom revizijom proračunskih korisnika konstatirano je da se plaće i naknade troškova zaposlenih, kao i doprinosi poslodavca, prilikom izrade zahtjeva za proračunskim sredstvima u 2007. godini nisu planirali na bazi realnih procjena o stvarnom broju zaposlenih koji će ostvarivati plaću i druga prava iz radnog odnosa tokom 2007. godine. To je imalo za rezultat, a što je potvrđeno nakon izvršene revizije 27 korisnika, da su odobrena proračunska sredstva za plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinose poslodavca za 4.562 zaposlenika, a da je stanje zaposlenih na dan 31.12.2007. godine iznosilo 4.149.

Naknada plaće za produženi rad iskazana je u neto iznosu od 1.010.913 KM. Uvidom u dokumentaciju za obračun i isplatu plaća konstatirano je da je dio korisnika proračuna ove naknade isplaćivao na

osnovu dokumentacije koja ne može potvrditi osnovanost iskazanog troška, i to u djelu jasno utvrđenog opisa posla za koji se uvodi prekovremeni rad i vremena za koji se isti treba obaviti, kao i bez vođenja dnevnih evidencija o prekovremenom radu i sačinjavanja izvještaja o izvršenom poslu (Vlada FBiH, Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo okoliša i turizma, Ured Potpredsjednice FBiH, Dom naroda Parlamenta FBiH, Zastupnički dom parlamenta FBiH, Zajedničke službe Parlamenta FBiH).

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 41.442.328 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 40.791.677 KM predstavlja ostvarenje od 101,6%. Nedostajuća sredstva od 650.651 KM su osigurana iz sredstava Tekuće pričuve Vlade FBiH. Naknade troškova zaposlenih su ostvarene više za 6.272.048 KM u odnosu na prošlu, 2006. godinu.

Isplata naknada po osnovu funkcionalnog dodatka je izvršena u ukupnom neto iznosu od 284.000 KM. Iznos od 240.000 KM je isplaćen na osnovu Zaključka o utvrđivanju funkcionalnog dodatka za Predsjednika i Potpredsjednike FBiH i članove Vlade FBiH, donesenog od strane Vlade 23.05.2007. godine. (Vlada FBiH, Ured Predsjednika FBiH, Uredi Potpredsjednika FBiH). Iznos od 44.000 KM je isplaćen na osnovu Odluke o utvrđivanju funkcionalnog dodatka za Predsjedavajućeg i Podpredsjedavajućeg Doma naroda Parlamenta FBiH, donesene od strane Administrativne komisije. Zaključkom Vlade je utvrđen funkcionalni dodatak na plaću u iznosu od 1.500 KM, mjesečno, za razdoblje od 1. svibnja do okončanja procedure donošenja zakona koji regulira ovu oblast, i istim je određeno da su u funkcionalni dodatak uključene i sve druge naknade na koje bi dužnosnici imali pravo po osnovu rada u koordinacijama, komisijama i drugo. Ukazujemo da prava koja su ustanovljena spomenutim aktima nisu utvrđena i uređena Zakonom o pravima izabranih dužnosnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti FBiH. Navedenim aktima nije određen i definiran karakter "funkcionalnog dodatka" u smislu da li isti predstavlja plaću ili naknadu koja nema karakter plaće, te se ne može potvrditi ispravnost isplate obračunanih poreza. Bitno je istaći da sredstva za isplatu funkcionalnog dodatka nisu bila planirana Proračunom za 2007. godinu, ista su osigurana Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH od 02.10.2007. godine, a isplata istog je otpočela prije odobravanja sredstava za ove namjene, što nije u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2007. godinu, koji propisuju da korisnici koriste proračunska sredstva samo za namjene koje su određene proračunom, u skladu sa svojim godišnjim finansijskim planom.

Naknade za rad u stručnim komisijama i drugim radnim tijelima iskazane su u neto iznosu od 1.343.229 KM, što je u odnosu na

prethodnu godinu povećanje za 343.330 KM (ili 34,3%). Zbog neuspostavljene adekvatne evidencije naknada za rad stručnih komisija, dio naknada se evidentira na naknadama troškova zaposlenih, a dio na ugovorenim uslugama (ukupno isplaćene neto naknade za rad komisija iz Izveštaja Ministarstva financija su 2.386.977 KM), iskazani iznos neto naknada se ne može potvrditi. Uvidom u primjenu Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe konstatirani su propusti u dijelu donošenja akata o obrazovanju komisija, izvještavanja o radu komisija i utvrđivanja visine i isplate novčane naknade članovima komisija na osnovu propisanih kriterija. Utvrđeno je da su pojedine komisije formirane za obavljanje poslova i zadataka navedenih u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, iz kojeg razloga ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknada za rad u istima. Također ne možemo potvrditi, opravdanost isplate naknada za rad članovima komisija, koji su uposlenici institucija i koji su dužni u toku radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, iz razloga što se iz prezentirane dokumentacije nije moglo potvrditi da su poslove u komisijama obavljali van radnog vremena. Ovo ističemo i iz razloga što su pojedini članovi u toku jednog mjeseca bili angažirani u više različitih komisija, pa se postavlja i pitanje kvalitetnog obavljanja redovnih poslova.

Potrebno je da korisnici proračuna prilikom uvođenja produženog rada prethodno utvrde opravdanost uvođenja istog, a da isplatu naknada vrše na osnovu sačinjenih evidencija o prekovremenom radu i izvještaja o obavljenom poslu.

Potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o utvrđivanju funkcionalnog dodatka za Predsjednika i Potpredsjednike FBiH i članove Vlade FBiH, u odnosu na Zakon o pravima izabраних dužnosnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti FBiH, i o pravima istih da odlučuje u okviru navedenog Zakona.

Potrebno je da Administrativna komisija Doma naroda Parlamenta FBiH preispita Odluku o utvrđivanju funkcionalnog dodatka za Predsjedavajućeg i Podpredsjedavajućeg Doma naroda Parlamenta FBiH, u odnosu na Zakon o pravima izabраних dužnosnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti FBiH, i o pravima istih da odlučuje u okviru navedenog Zakona.

Potrebno je da Vlada FBiH kao i Ministarstvo financija, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzmu aktivnosti da se od strane korisnika proračuna dosljedno primjenjuje Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih

tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 63.744.327 KM, što u odnosu na planirana sredstva Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH od 82.710.444 KM predstavlja ostvarenje od 77,1%. Struktura navedenih troškova je sljedeća: ugovorene usluge 37,9%, nabavka materijala 19,9%, izdaci za komunalne usluge 7,8%, unajmljivanje imovine i opreme 7,7%, izdaci za energiju 7,2%, izdaci za tekuće održavanje 6,9%, putni troškovi 6,9%, izdaci za usluge prijevoza i goriva 3,5%, izdaci osiguranja i bankarskih usluga 2,2%. U odnosu na prošlu, 2006. godinu ovi izdaci su ostvareni više za 20.029.428 KM (ili za 45,8%), a povećanje se u najvećem djelu odnosi na izdatke za zatezne kamate po osnovu izvršnih sudskih rješenja u iznosu od 9.766.475 KM i troškove spora u iznosu od 2.248.779 KM. Vežano za obračun kamata, nismo u mogućnosti potvrditi da su se kamate za opće obveze (po osnovu unutarnjeg duga FBiH) dodijeljene u izvršnoj odluci, donesenoj u sudskom i upravnom postupku obračunavale po stopi od 2,5 %, od dana izvršnosti te odluke do dana konačne isplate, kako je to bilo utvrđeno Zakonom o utvrđivanju i izmirenju unutarnjih obveza FBiH (u daljem tekstu: Zakon o unutarnjem dugu FBiH).

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga iskazani su u iznosu od 3.862.986 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prošlu godinu za 260.950 KM. Uvidom u primjenu Zaključka o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH utvrđeno ja da dio korisnika proračuna nije u cijelosti postupao sa odredbama istog, u dijelu ograničavanja iznosa troškova fiksnih i mobilnih telefona. Pored navedenog, konstatirano je da su odobravani troškovi za fiksne i mobilne telefone preko utvrđenog limita na teret proračunskih sredstava, bez adekvatnog obrazloženja iz kojeg bi se moglo zaključiti da je do prekoračenja došlo radi povećanog obima posla.

Izdaci za gorivo, materijal i usluge za održavanje vozila predstavljaju značajnu stavku materijalnih troškova, a iskazani su u iznosu od 3.303.133 KM, od čega se na izdatke za gorivo odnosi 1.984.059 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, kao i izvršenom revizijom korisnika, utvrđeno je da se i dalje, u najvećem broju slučajeva, ne vrši kontrola utroška goriva, ne vodi evidencija o korištenju službenih vozila, te da nije uspostavljena adekvatna kontrola nad korištenjem vozila. Donesene pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila, od strane korisnika proračuna, nisu se u najvećem broju slučajeva dosljedno primjenjivale, što je imalo za posljedicu netransparentno korištenje i neadekvatnu kontrolu upotrebe vozila. Ovdje posebno ističemo da provedenim revizijama, nismo mogli potvrditi, jer nije

prezentirana relevantna dokumentacija, da se službeni automobili koriste u skladu sa danim ovlastima, samo za obavljanje poslova i zadataka iz djelokruga rada proračunskih korisnika.

Usluge prijevoza u skladu sa Uredbom o Službi zajedničkih poslova organa i tijela FBiH i Odlukom o uvjetima i načinu korištenja putničkih automobila koji su namijenjeni za potrebe izvršnih organa vlasti FBiH, vrši Služba zajedničkih poslova i organa FBiH. Usluge prijevoza, službenim vozilima, se izvršavaju na osnovu zahtjeva korisnika, a za obavljanje poslova i zadataka iz djelokruga rada proračunskih korisnika. Uvidom u dokumentaciju vezanu za vozila koja se nalaze na raspolaganju i korištenju u Službi (trideset tri vozila) konstatirano je da je na osnovu Odluka Vlade Federacije dano na privremeno korištenje devet vozila drugim institucijama bez naknade i utvrđenog roka korištenja. Imajući u vidu da je Služba osnovana i zbog potreba pružanja usluga prijevoza za potrebe organa i tijela Federacije BiH, a sve zbog efikasnog i racionalnog korištenja istih, ne možemo potvrditi opravdanost ovakvog načina dodjele vozila na privremeno korištenje. Propusti u kontroli potrošnje goriva i upotrebe službenih automobila konstatirani su kod većeg broja revidiranih korisnika Proračuna FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju osiguranja da proračunski korisnici dosljedno primjenjuju Zaključak o ograničenju troškova korištenja mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Da se od strane proračunskih korisnika donesene pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila, kao i vršenju kontrole utroška goriva dosljedno primjenjuju. U cilju smanjenja troškova održavanja vozila, potrebno je uspostaviti adekvatnu kontrolu nad korištenjem i održavanjem istih, samo za obavljanje poslova i zadataka iz djelokruga rada proračunskih korisnika.

Potrebno je da Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, zajedno sa Vladom Federacije, izvrši analizu opravdanosti davanja vozila na privremeno korištenje, imajući u vidu da je pružanje usluga prijevoza jedan od poslova zbog koga je Služba za zajedničke poslove i osnovana, a sve u cilju efikasnijeg i racionalnijeg korištenja vozila koja se nalaze na raspolaganju i korištenju u Službi za zajedničke poslove.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu 1.173.906 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 150.713 KM (ili za 14,7%). Od navedenih izdataka u finansijskim izvještajima na poziciji reprezentacije iskazane su usluge od strane eksternih dobavljača u iznosu od 822.390 KM, dok se ostatak u iznosu od 351.516 KM odnosi na usluge Službe za zajedničke poslove organa i

tijela FBiH i iskazan je na poziciji Izdataka za nabavku materijala (po cijenama koštanja). U cilju efikasnog korištenja sredstava za ove namjene konstatirano je da je najveći broj rukovodioca organa i institucija donio pisane procedure o korištenju sredstava reprezentacije. Međutim uvidom u iste utvrđeno je da su dosta uopćene i nisu jasno propisale u kojim situacijama, za koje namjene i do kojeg iznosa se mogu kupovati pokloni i koristiti vanjska reprezentacija. To je imalo za posljedicu da se u pojedinim slučajevima nije mogla potvrditi opravdanost nastalog troška, odnosno nije se moglo potvrditi da su troškovi izvršeni prilikom obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti organa i institucija.

Vezano za pružanje ugostiteljskih usluga od strane Službe za zajedničke poslove, konstatirano je da se sredstva za navedene namjene u Proračunu FBiH odobravaju Službi za zajedničke poslove u ukupnom iznosu, a proračunski korisnici kojima je pružena mogućnost korištenja ovih usluga iste koriste bez prethodno utvrđenog limita tj. ostavljena im je mogućnost da ukoliko iskoriste sredstva odobrena za ove namjene u okviru svojih proračunskih sredstava da mogu koristiti usluge Službe za zajedničke poslove. Način evidentiranja usluga (kod Službe na izdacima za nabavku materijala, a kod korisnika proračuna na internim transakcijama koje se ne iskazuju u financijskim izvještajima), kao i samo pružanje usluga nije transparentno kako u pogledu iskazivanja stvarnih izdataka po navedenom osnovu u financijskim izvještajima, tako i pogledu mogućnosti korištenja ovih usluga od strane svih korisnika proračuna.

Potrebno je da se od strane Vlade FBiH utvrdi koji proračunski korisnici i u kom iznosu mogu koristiti ugostiteljske usluge od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, a koja bi na osnovu istog planirala potrebna sredstva i pratila izvršenje. U cilju efikasnog korištenja sredstava reprezentacije potrebno je da svi korisnici proračuna pisanim procedurama precizno i jasno urede u kojim situacijama, za koje namjene i do kojeg iznosa se mogu kupovati pokloni i koristiti reprezentacija.

Izdaci unajmljivanja imovine i opreme iskazani su u iznosu od 4.879.060 KM, što u odnosu na prošlu godinu predstavlja povećanje od 1.002.589 KM ili 25,9 %. U navedenom iznosu, najznačajniju stavku čine izdaci za unajmljivanja prostora ili zgrada u iznosu od 3.346.690 KM, koji su također u odnosu na prethodnu godinu povećani za 286.037 KM ili 9,3 %. Iako su od strane Vlade FBiH poduzimane aktivnosti na rješavanju smještaja dijela federalnih organa i institucija u Mostaru i Sarajevu, a uvažavajući značajnost ostvarenog troška, ukazujemo da je potrebno da se poduzmu adekvatne mjere u cilju trajnog i cjelovitog rješavanja smještaja federalnih organa i institucija, čime bi se izvršilo racionalnije korištenje proračunskih sredstava za ove namjene.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme adekvatne mjere za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija, a u cilju racionalizacije troškova unajmljivanja imovine, kao i efikasnijeg i funkcionalnijeg rada organa i institucija.

Naknade po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazane su u neto iznosu od 2.746.566 KM (bruto iznos 3.558.543 KM), što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 370.807 KM (ili 15,6%). Na navedenoj poziciji evidentirane su naknade po osnovu zaključenih ugovora o djelu, odnosno ugovora o privremenim i povremenim poslovima, ugovora o autorskom honoraru, kao i dio naknada za rad stručnih komisija. Provedenom revizijom konstatirano je da je dio korisnika proračuna zaključivao ugovore o djelu za obavljanje poslova i zadataka predviđenih Pravilnicima o unutarnjoj organizaciji, a za koje je bilo potrebno provesti proceduru prijema u radni odnos, u skladu sa zakonskim i drugim propisima. Dio organa i institucija je spomenute ugovore sa izvršiocima posla zaključivao u kontinuitetu tijekom cijele godine. Također, prilikom isplate naknade po zaključenim ugovorima konstatirano je da je isplata vršena, a da prethodno nije sačinjen i prezentiran izvještaj o obavljenim poslovima i zadacima za koje je ugovor zaključen, dok je u određenim slučajevima isplata vršena i prije isteka ugovorenog roka. Navedeni nedostaci su konstatirani kod značajnog broja revidiranih korisnika Proračuna FBiH.

Potrebno je da proračunski korisnici ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključuju samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora.

Tekući grantovi (transferi) iskazani su u iznosu od 870.771.785 KM (uzimajući u obzir i sredstva iz tekuće pričuve) što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje od 267.431.629 KM ili 44,32 % (od čega povećanje samo na Grantovima pojedincima iznosi 218.838.447 KM). Navedeni izdaci, u strukturi ukupnih izdataka Proračuna FBiH za 2007. godinu, iznose 58,49 %. U okviru istih struktura izdataka je sljedeća: Grantovi pojedincima 72,23 %, Transfer javnim poduzećima 9,51 %, Grantovi neprofitnim organizacijama 8,04 %, Transferi drugim nivoima vlasti 6,84 %, Ostali grantovi – povrat i drugo 2,3 % i Transfer za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta 1,05 %.

Značajnim smatramo napomenuti da je na poziciji tekućih transfera Ministarstva financija ostalo 14.500.219 KM neutrošenih sredstva (od čega Transfer Gradu Mostaru – 3 miliona KM, Transfer za povrat pogrešno ili više naplaćenih prihoda - 1.302.406 KM, Transfer za izvršenje Odluka „Doma za ljudska prava“ - 1.242.203 KM i iznos od 8.995.375 KM koji se odnosi na neutrošena sredstva za sudske presude po osnovu dobavljača, kao i sredstva transfera za izvršenje sudskih

presuda i rješenja o izvršenju federalnih proračunskih korisnika). Pored navedenog, konstatirano je da je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u 2007. godini Federalnom zavodu PIO/MIO više doznačilo 702.087 KM na ime „Transfera za PIO/MIO refundiranje isplaćenih sredstava za mirovine vojnika umirovljenih pod povoljnijim uvjetima“, kao i 1.567.857 KM na ime „Transfera za demobilizirane branitelje i članove njihovih obitelji“, koja sredstva su 15.02.2008. godine vraćena na Jedinstveni račun riznice, a što nije iskazano u knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva za 2007. godinu, zbog čega ne možemo potvrditi iskazano izvršenje transfera Proračuna FBiH za 2007. godinu (2.269.944 KM).

Korisnici proračuna, nadležni za realizaciju tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, su u skladu sa Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2007. godinu predložili Vladi FBiH programe utroška sredstava, po pojedinim transferima, koje je ista usvojila. Međutim, izvršenom revizijom konstatirano je da dio ministarstava nije u potpunosti postupio u skladu sa naprijed navedenim Zakonom i usvojenim programima (konstatirani propusti navedeni su u izvještajima o izvršenim revizijama Federalnog ministarstva kulture i sporta, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnog ministarstva energije, industrije i rudarstva, Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i Federalnog ministarstva zdravstva). Kao i prethodne godine, propusti se u najvećem dijelu odnose na nepoduzimanje adekvatnih mjera prilikom primjene kriterija (izbor korisnika i visine sredstava transfera), nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava (putem izvještavanja od strane korisnika sredstava i neposrednim uvidom u realizaciju projekata kod korisnika sredstava). Vezano za izvještavanje o utrošku tekućih transfera, smatramo značajnim istaći da zakonskim i ostalim propisima nije jasno definiran način izvještavanja, kako Vlade FBiH tako i Ministarstva financija. Naime, Programima o utrošku sredstava (usvojenim od strane Vlade FBiH) utvrđeno je da će se izvještavanje vršiti u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2007. godinu, a navedeni Zakon, u ovom dijelu, se poziva na Zakon o proračunima u FBiH kojim nije posebno propisan način izvještavanja o utrošku tekućih transfera. Posljedica navedenog je da je dio nadležnih ministarstava izvještavao o utrošku sredstava tekućih transfera (nastavljajući praksu iz ranijih godina), a da drugi dio nije dostavljao posebne izvještaje o utrošku istih, zbog čega konstatiramo da se od strane Vlade FBiH i Ministarstva financija nije ostvario adekvatan nadzor nad trošenjem sredstava tekućih transfera.

Pored naprijed navedenih transfera koji se izvršavaju na osnovu odobrenih programa od strane Vlade FBiH, značajnim smatramo istaći tekuće transfere čije izvršenje je uređeno Zakonom o pravima branitelja i

članova njihovih obitelji (Transfer u iznosu od 324.816.111 KM realiziran preko Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata) i Zakonom o osnovama socijalne zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom (Transfer u iznosu od 124.820.939 KM realiziran preko Federalnog ministarstva rada i socijalne politike). Navedenim zakonskim propisima utvrđeno je da upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje ovih prava vrše resorna Ministarstva. Međutim, izvršenim revizijama konstatirano je da se od strane nadležnih ministarstava nije vršio nadzor, u obimu u kojem se može potvrditi dosljedna provedba odredaba navedenih zakona.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ukupan iznos planiranih i realiziranih sredstava tekućih transfera, kao i potrebu za efikasnijim i transparentnim utroškom istih, ne može se potvrditi, da su se od strane Vlade FBiH, Ministarstva financija, kao i nadležnih ministarstava poduzimale propisane aktivnosti, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja sredstava transfera, na što je ukazivano i u prethodnim revizijama.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti i ovlasti, poduzmu odgovarajuće aktivnosti kako bi ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju dosljedno provodila usvojene programe utroška sredstava, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja javnih sredstava.

Preporučuje se da Ministarstvo financija, u suradnji sa Vladom FBiH poduzme aktivnosti, kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definirao način izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška istih.

Potrebno je da resorna ministarstva nadležna za vršenje nadzora nad provedbom Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, kao i Zakona o osnovama socijalne zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, isti vrše u obimu i na način kojim se može potvrditi dosljedna provedba odredaba navedenih zakona.

Transferi za isplatu sudskih presuda i sudskih izvršnih rješenja (odnosi se na obveze po osnovu glavnog duga koji ne predstavlja unutarnji dug Federacije), realizirani su u iznosu od 12.065.226 KM što u odnosu na planirana sredstva od 21.000.000 KM, predstavlja izvršenje od 57,45 %. Izvršenje navedenih sredstava evidentirano je na poziciji Transfer za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju po drugim osnovama (9.004.625 KM) i Transfer za sudske presude po osnovu neizmirenih plaća Vojske FBiH (3.060.601 KM).

Uvidom u dokumentaciju, vezano za izvršenje **Transfera po sudskim presudama i rješenjima o izvršenju**, konstatirano je da je u okviru istog evidentirana isplata ratnog potraživanja, po presudi PS-307/97, poduzeću GMC Inženjering u iznosu od 1.873.818 KM (obračunate kamate u iznosu od 1.563.760 KM i troškovi spora u iznosu od 30.500 KM evidentirani na poziciji ugovorenih usluga). U skladu sa Zakonom o unutarnjem dugu FBiH navedeno potraživanje trebalo je biti izmireno izdavanjem obveznica, međutim, uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je isto izvršeno jer nadležne institucije i organi FBiH nisu u utvrđenim rokovima poduzeli aktivnosti na izmjeni i dopuni Zakona o unutarnjem dugu FBiH (u vezi sa postupkom verifikacije potraživanja, rokom dospjeća obveznica, kamatama na obveznice i unifikacijom sistema za cijeli Entitet), koje su bile naložene u Odluci o prihvatljivosti i meritumu protiv FBiH od 07.09.2005. godine Komisije za ljudska prava pri Ustavnom sudu FBiH, nakon čega je ista donijela Rješenje o neprovođenju, kojim su se aktivirale sve mjere iz navedene odluke, a time i izvršenje sudske presude po osnovu ratnog potraživanja.

Vezano za realizaciju presuda i izvršnih rješenja utvrdili smo da su iz odobrenih sredstava za ove namjene realizirane i obveze po osnovu neizmirenih plaća i naknada Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH (iznos glavnice 3.060.601 KM), kao i obveze prema dobavljačima, iz perioda 01.04.1996.-31.12.2002. godine, koje nisu bile evidentirane u knjigovodstvenim evidencijama, odnosno koje bivše Federalno ministarstvo obrane nije prijavilo kao unutarnji dug Federacije. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i isplaćene zatezne kamate i sudske troškove po osnovu ovih obveza postavlja se pitanje opravdanosti i odgovornosti, imajući u vidu da je Federacija izgubila sporove po osnovu istih.

Dosadašnja praksa je bila da se potrebna sredstava za isplatu obveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja, gdje se kao tužena strana pojavljuju federalni proračunski korisnici, planiraju od strane Ministarstva financija, koje je i vršilo realizaciju istih. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ne može se potvrditi da je prilikom planiranja sredstava za ove namjene Ministarstvo financija raspolagalo sa relevantnom dokumentacijom, vezano za sudske sporove, po svakom proračunskom korisniku za koje je izvjesno da će u narednom periodu (za koji se vrši planiranje) trebati izvršiti plaćanje. Također treba napomenuti da se ni od strane proračunskih korisnika ne vrši procjena potencijalnih obveza po sudskim sporovima niti vrše bilo kakva rezerviranja za buduće troškove po tom osnovu. Naprijed navedeno ima za posljedicu nerealno planiranje sredstava za ove namjene, kao i povećanje troškova izvršenja istih za zatezne kamate (koje se obračunavaju zbog neizmirenih dugovanja u zakonskom roku) i troškove spora. Napominjemo da je u 2007. godini na glavni dug, evidentiran na Transferu za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju, od 9.004.625 KM, izvršeno plaćanje zateznih kamata

i troškovi spora u iznosu 7.399.394 KM (što povećava glavni dug za 82,2 %).

Potrebno je da Ministarstvo financija putem Instrukcije definiira obvezu proračunskih korisnika da izvrše procjenu mogućih troškova i drugih gubitaka po sudskim sporovima, u cilju istinitog prezentiranja i iskazivanja potencijalnih obveza.

Potrebno je da Ministarstvo financija prilikom planiranja potrebnih sredstava za realizaciju obveza po osnovu sudskih sporova, osigura relevantnu dokumentaciju, po svakom proračunskom korisniku, za obveze za koje je izvjesno da će u narednom periodu (za koji se vrši planiranje) trebati izvršiti plaćanje.

4.3.2.2 Kapitalni izdaci

Izdaci za nabavku stalnih sredstava (uzimajući u obzir i nabavku iz sredstava tekuće pričuve) iskazani su u iznosu od 88.633.751 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 91.551.957 predstavlja ostvarenje od 96,8%. U odnosu na prethodnu, 2006 godinu, ovi izdaci su veći za 44.616.779 KM (ili za 101,4 %), a povećanje se u najvećem djelu odnosi na povećanje izdataka za financiranje izgradnje mostova i cesta (izgradnja autoceste Sarajevo-Zenica), nabavku robnih rezervi i nabavku opreme. Strukturu navedenih izdataka čine izdaci za nabavku: građevina 51.827.339 KM; opreme 13.880.676 KM; ostalih stalnih sredstava 13.535.518 KM; rekonstrukciju i investiciono održavanje 6.682.576 KM; stalnih sredstava u obliku prava 2.657.642 KM i zemljišta 50.000 KM.

Nabavka motornih vozila prema iskazanim podacima izvršena je u iznosu od 5.090.943 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu za 2.194.809 KM ili za 75,8% (ostvarenje u 2006. godini 2.896.134 KM). Dio nabavljenih motornih vozila nije bio planiran Proračunom za 2007. godinu, a nabavka je u najvećem broju slučajeva izvršena po sistemu «zamjena staro za novo» na osnovu odluka Vlade FBiH, a dio istih je realiziran iz sredstava Tekuće pričuve Vlade FBiH.

Potrebno je da proračunski korisnici prilikom planiranja i iskazivanja nabavke motornih vozila dosljedno primjenjuju zakonske i ostale propise.

Kapitalni grantovi iskazani su u iznosu od 61.977.564 KM što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 58.727.564 KM. Navedeno povećanje u najvećem dijelu je rezultat planiranja kapitalnog granta za Federalnu direkciju cesta za kapitalne investicije (u iznosu od 37.252.642 KM), koji je u prethodnim periodima planiran na poziciji kapitalnih izdataka.

Uvidom u izvršenje kapitalnih grantova Proračuna FBiH za 2007. godinu, utvrdili smo da dio ministarstava prilikom realizacije nije postupao u skladu sa zakonskim i ostalim propisima. Konstatirano je da su: sredstva u iznosu od 3.000.000 KM doznačena za sufinansiranje Sportske dvorane Mostar, a da prethodno nije donesen Program utroška sredstava predviđen Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2007. godinu (Federalno ministarstvo kulture i sporta); da je raspodjela sredstava u iznosu od 2.000.000 KM za rekonstrukciju škola u FBiH izvršena, bez provođenja javnog oglašavanja, na bazi uopćenih kriterija koji nisu mjerljivi za utvrđivanje izbora korisnika i visine dodijeljenih sredstava (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke); da se ne može potvrditi nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava doznačenih u iznosu od 900.000 KM na ime Transfera Općini Kakanj za nastavak Projekta proširenja gradske grijane mreže (Federalno ministarstvo prostornog uređenja), kao i da su doznačena sredstva županijskim ministarstvima i upravama u iznosu od 2.000.000 KM na ime „Transfera za podršku izgradnje započetih, a neizgrađenih objekata boraca i članova njihovih porodica“, a da prethodno nisu potpisani ugovori koji bi bili obvezujući za korisnike sredstava i kojima bi se definirala prava i obveze istih (Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida domovinskog rata).

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti i ovlasti, poduzmu odgovarajuće aktivnosti kako bi ministarstva nadležna za realizaciju kapitalnih grantova iste realizirali u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja javnih sredstava.

4.3.23 Tekuća pričuva

Proračunom FBiH za 2007. godinu, **sredstva Tekuće pričuve odobrena su u iznosu od 38.630.545 KM** (od čega za: tekuću pričuvu Vlade – 37.830.545 KM, rezervu premijera - 400.000 KM, pričuvu zamjenika premijera – federalnog ministra financija i federalnog ministra kulture i sporta u iznosu od po 200.000 KM). Prema prezentiranim podacima Ministarstva financija koji su iskazani u Izvještaju o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2007. godinu odobrena sredstva Tekuće pričuve Vlade FBiH, po osnovu donesenih odluka Vlade FBiH, iskazana su u iznosu od 37.830.545 KM, a realizirana u iznosu 33.986.879 KM, dok su, prema prezentiranim podacima od strane Stručne službe Vlade FBiH, odobrena sredstva Tekuće pričuve Vlade FBiH, po osnovu donesenih odluka Vlade FBiH, iznosila 38.035.421 KM, a realizirana 35.412.514 KM. Zbog neusuglašenosti podataka u naprijed prezentiranim evidencijama, nismo u mogućnosti potvrditi visinu iznosa kako odobrenih, tako i realiziranih sredstava Tekuće pričuve Vlade FBiH.

Sredstva iz tekuće pričuve premijera realizirana su u iznosu od 366.140 KM, a zamjenika premijera u potpunosti, tj. u iznosu od po 200.000 KM.

Iako se, u skladu sa zakonskim propisima, raspodjela sredstava pričuve trebala vršiti na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava, provedenom revizijom za 2007. godinu konstatirano je da nisu bili utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava pričuve. Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „Tekuće pričuve“ Proračuna FBiH donesena je početkom 2008. godine, a istom su utvrđeni kriteriji proračunskih izdvajanja iz Tekuće pričuve i njihova raspodjela.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, izvještaje o utrošku sredstava tekuće pričuve, Ministarstvo financija kvartalno je dostavljalo Vladi FBiH u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, a u sklopu Izvještaja o izvršenju budžeta/proračuna FBiH. Međutim, uzimajući u obzir da se nije sačinjavao poseban Izvještaj o utrošku sredstava tekuće pričuve, nismo u mogućnosti potvrditi da je izvještavanje vršeno u potpunosti u skladu sa odredbama člana 34. Zakona o proračunima u FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija dosljedno provode odredbe Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „Tekuće pričuve“ Proračuna FBiH, kako u djelu odobravanja, tako i u djelu izvještavanja o korištenju sredstava tekuće pričuve. Također je potrebno da nadležne službe Vlade FBiH i Ministarstva financija kontinuirano prate i uspostave adekvatne evidencije odobrenih i realiziranih sredstava tekuće pričuve.

4.3.2.4 Otplata dugova

Izdaci za otplatu unutarnjeg duga FBiH u 2007. godini (neizmirene plaće i naknade FMO-a i Vojske FBiH i neizmirene obveze prema dobavljačima) iskazani su u iznosu od 25.102.267 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 39.500.000 KM predstavlja ostvarenje od 63,6 %. U strukturi iskazanog izvršenja na otplatu duga po osnovu plaća i naknada FMO-a i Vojske FBiH odnosi se 16.615.070 KM, a za otplatu obveza prema dobavljačima 8.487.197 KM. Vezano za izmirenje neisplaćenih obveza prema dobavljačima, konstatirali smo da je isplata vršena na osnovu prethodno izvršene verifikacije Komisije za pojedinačno i konačno verifikiranje obveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO-a čiji izvještaj je usvojen od strane Vlade FBiH. U toku 2007. godine verificirane su obveze od strane navedene Komisije u iznosu od 13.277.859 KM. Međutim, iste obveze izvršene su u iznosu od 8.487.197 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 16.000.000 KM predstavlja

ostvarenje od 53 %. Razlog ovako niskog procenta izmirenja treba tražiti u činjenici da Komisija za verifikaciju, nije u predviđenim rokovima izvršila zadate aktivnosti, čiji Izvještaj je Vlada FBiH prihvatila tek 16.01.2008. godine.

Uzimajući u obzir značajnost utvrđivanja ukupnih obveza po osnovu unutarnjeg duga i načina njegovog izmirenja, u skladu sa Zakonom o unutarnjem dugu FBiH, Ured za reviziju institucija u FBiH je u prethodnim izvještajima o izvršenim revizijama financijskih izvještaja, ukazivao na značajnost problema, te davao preporuke u cilju dosljedne primjene navedenog Zakona. Međutim, može se konstatirati da su u revidiranoj godini od strane nadležnih institucija i organa (Ministarstvo financija i Vlada FBiH) poduzimane određene aktivnosti, ali ne u potrebnom opsegu kako bi se utvrdilo stanje obveza po ovom osnovu i izvršilo njihovo izmirenje do kraja 2007. godine, kako je to predvidio Zakon o unutarnjem dugu FBiH. Uzimajući u obzir da u skladu sa zakonskim propisima nisu realizirane sve obveze po osnovu unutarnjeg duga, kao i da je od strane Ministarstva financija krajem 2007. godine poduzeta aktivnost na izmjenama i dopunama naprijed navedenog Zakona (produženje roka), smatramo da Ministarstvo financija treba sačiniti sveobuhvatnu analizu obveza po osnovu unutarnjeg duga Federacije (izmirenih i neizmirenih), s posebnim naglaskom na sudske presude, te predložiti Vladi Federacije aktivnosti koje je potrebno poduzeti, u cilju efikasnijeg i racionalnijeg korištenja javnih sredstava, odnosno izmirenja navedenih obveza.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, svako u okviru svojih nadležnosti, poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odredbi zakonskih i drugih propisa vezanih za utvrđivanje iznosa neizmirenih obveza po osnovu unutarnjeg duga (neizmirene plaće i naknade FMO-a i Vojske FBiH i neizmirene obveze prema dobavljačima), kao i način njihovog izmirenja.

Potrebno je da Ministarstvo financija, na osnovu sveobuhvatne analize izvršenih i neizvršenih obveza po osnovu unutarnjeg duga Federacije, predloži Vladi Federacije aktivnosti i mjere koje je potrebno poduzeti u cilju izmirenja unutarnjih obveza FBiH, s posebnim naglaskom na postojeće sudske presude, kako bi se izbjegla veća proračunska izdvajanja po osnovu kamata i sudskih troškova.

Izdaci za otplatu unutarnjeg duga po osnovu stare devizne štednje u 2007. godini iskazani su u iznosu od 30.016.388 KM, što u odnosu na odobrena sredstva od 38.690.000 KM predstavlja ostvarenje od 78 %. Navedeni izdaci se odnose na gotovinske isplate u maksimalnom iznosu do 1.000 KM, po prethodno obavljenom procesu

verifikacije stare devizne štednje, u skladu sa Zakonom o izmirenju obveza po osnovu stare devizne štednje (Službeni glasnik BiH, broj 28, 76/06 i 72/07).

Za dio verificiranog iznosa stare devizne štednje do 31.12.2007. godine (344.922.928 KM), u skladu sa navedenim Zakonom trebale su se do 31.03.2008. godine emitirati obveznice, sa rokom dospjeća do 9 godina (a najkasnije do 2016. godine sa godišnjom kamatom 2,5 % i sa mogućnosti prijevremenog otkupa). Međutim, na osnovu provedene revizije konstatirano je da emisija obveznica nije izvršena u utvrđenom roku.

Na osnovu uvida u izvještaje o radu Komisije za verifikaciju stare devizne štednje, koja je u drugom stupnju rješavala po žalbama na izdana „rješenja o odbijanju zahtjeva za verifikaciju“ (rješenja izdana od strane nadležnih agencija), utvrđeno je da je na dan 31.12.2007. godine broj neriješenih žalbi iznosio 10.195 (na dan 29.02.2008. broj žalbi iznosio 9.362). Postavlja se pitanje mogućnosti rješavanja ovolikog broja žalbi od strane formiranih Komisija (dvije), ako se ima u vidu da će iste biti angažirane kao drugostepeni organ i nakon okončanja žalbenog postupka, zbog mogućnosti ulaganja izvanrednih pravnih lijekova protiv odluka Komisije i daljeg postupka po presudama nadležnih sudova, što ukazuje da je potrebno da se poduzmu adekvatne aktivnosti kako bi se proces verifikacije stare devizne štednje završio u razumnom roku.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti i ovlasti, poduzmu aktivnosti kako bi se obveze po osnovu računa stare devizne štednje, koje treba da se izmire putem emitiranja obveznica, realizirale u utvrđenim rokovima.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme dodatne aktivnosti kako bi Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje izvršila zadatke predviđene aktom o osnivanju iste, a u cilju završetka procesa verifikacije računa stare devizne štednje i utvrđivanja ukupnih obveza po navedenom osnovu.

Izdaci za otplatu vanjskog duga FBiH i izdaci za inozemne kamate, iskazani su u finansijskim izvještajima za 2007. godinu, u iznosu od 148.544.908 KM što u odnosu na sredstva planirana Proračunom FBiH od 151.332.902 KM predstavlja ostvarenje od 98,15 %. U iskazanom iznosu, izdaci po osnovu otplate glavnice iznose 87.335.627 KM, a izdaci po osnovu kamata 61.209.280 KM.

Uvidom u prezentirane izvještaje, konstatirali smo da se servisiranje obveza po vanjskom dugu nije, u potpunosti, vršilo u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH i Planom otplate obveza FBiH po vanjskom dugu za 2007. godinu, iz razloga što su se obveze dijela krajnjih korisnika po vanjskom dugu izmirivale iz proračunskih sredstava, a ne kako je trebalo iz sredstava osiguranih izmirenjem njihovih obveza prema Federaciji. Iz

prezentirane dokumentacije, konstatirano je da je Ministarstvo financija poduzimalo aktivnosti (uputilo opomenu), prema krajnjim korisnicima, međutim ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere u cilju naplate ovih potraživanja. Prema sačinjenom Izvještaju o realizaciji Plana otplate obveza Federacije BiH po vanjskom dugu i Planu prihoda krajnjih korisnika, koji je usklađen sa knjigovodstvenim evidencijama, ukupan dug krajnjih korisnika, na dan 31.12.2007. godine, po navedenom osnovu iznosi 18.305.444 KM, od čega dug: Željeznica FBiH d.o.o. Sarajevo (16.617.964 KM), JP Direkcija za ceste FBiH (1.151.748 KM), RMU Kreka Tuzla (164.687 KM) i Fondacije Odras (200.587 KM).

Također, iz prezentirane dokumentacije, kao i prethodne godine, nije se moglo potvrditi da su sva prikupljena sredstva u 2007. godini, od krajnjih korisnika po komisionim kreditima, od strane Investicijske banke FBiH uplaćena na JRR, odnosno u Proračun FBiH.

U navedenim izdacima iskazane su obveze po osnovu vanjskog dugu JP Toplance d.o.o. Sarajevo, u iznosu od 449.810 KM koje su izmirene od strane Ministarstva financija i riznice BiH, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, bez date suglasnosti Ministarstva financija FBiH, a na osnovu Zaključka Savjetodavne komisije za dug pri Vijeću ministara BiH, od 18.01.2007. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji radi se o kreditnim sredstvima koje je Ministarstvo financija i riznice BiH pravno reguliralo 1998. i 2000. godine sa JP Toplance d.o.o. Sarajevo, kao krajnjim korisnikom kredita, a da obaveze nisu supsidijarno prenesene na FBiH, odnosno od FBiH na krajnjeg korisnika. Na osnovu navedenog ne može se potvrditi ispravnost iskazivanja isplaćenog iznosa na teret izdataka Proračuna FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo financija poduzme aktivnosti kako bi se servisiranje vanjskog duga vršilo u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i jamstvima u FBiH, odnosno u skladu sa identificiranim izvorima prihoda. Također je potrebno da se poduzmu adekvatnije aktivnosti u cilju naplate neizmirenih potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti kako bi se obveze po osnovu kredita JP Toplance d.o.o. Sarajevo regulirale u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i jamstvima u FBiH. Također je potrebno poduzeti mjere da se osigura povrat sredstava u iznosu od 449.810 KM isplaćenih na teret Proračuna FBiH za 2007. godinu.

4.4 Finansijski rezultat

Prema prezentiranim konsolidiranim finansijskim izvještajima Proračuna FBiH za 2007. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2007 godinu	Ostvareno u 2006 godini	Ostvareno u 2007 godini	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
A. Prihodi, primici, financiranje i neraspoređeni višak prihoda (I+II)		1.586.276.529	1.181.887.212	1.542.915.143	130,5
I Prihodi, primici i financiranje (1+2+3)		1.418.059.815	1.181.887.212	1.374.698.429	116,3
1.	Prihodi i primici od prodaje imov.	1.380.094.522	1.168.888.765	1.347.528.826	115,2
2.	Primici od financiranja (kredit i zajmovi)	28.965.293	12.998.446	27.169.603	209,0
3.	Tekući Grantovi	9.000.000	0	0	-
II Neraspoređeni višak prihoda iz prethodnog perioda		168.216.714	0	168.216.714	-
B Rashodi i izdaci (1+2)		1.586.276.529	1.042.174.720	1.488.501.242	142,8
1.	Rashodi i izdaci	1.413.015.334	919.823.417	1.339.971.009	145,6
2.	Izdaci od financiranja (otplata kredita i zajmova)	173.261.194	122.351.302	148.530.233	121,3
C Višak ostvarenih prihoda, primitaka i financiranja u odnosu na rashode i izdatke (A-B)		0	139.712.492	54.413.901	0

Kao što se vidi iz naprijed navedene tabele, ostvareni rashodi i izdaci za 2007. godinu su djelom realizirani iz neraspoređenog viška prihoda i rashoda iz prethodnog perioda, koji je Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2007. godinu planiran u iznosu od 168.216.714 KM. Iskazani „Višak ostvarenih prihoda, primitaka i financiranja u odnosu na rashode i izdatke“ u iznosu od 54.413.901 KM (iskazan u tabeli) nismo u mogućnosti potvrditi, iz sljedećih razloga: na poziciji „neraspoređeni višak prihoda i rashoda“ nije jasno definiran period na koji se odnosi iskazani planirani prihod; što je dio rashoda nastao po osnovu otpisa potraživanja direktno teretio poziciju „viška prihoda nad rashodima“; kao i što je na dan 31.12.2007. godine u Glavnoj knjizi riznice i Konsolidiranoj bilanci stanja na poziciji „Neraspoređeni višak rashoda na prihodima“ iskazan iznos od 23.138.939 KM.

Također, napominjemo da izvršenim uvidom u Izveštaj o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2007. godinu, koji je od strane Ministarstva financija dostavljen Vladi FBiH, konstatiran suficit u iznosu od 35.443.000 KM, koji nismo u mogućnosti potvrditi zbog naprijed navedenog.

Provedenom revizijom je konstatirano da u financijskim izvještajima nije iskazan dio prihoda i rashoda koji pripada Proračunu FBiH, a koji se realizira preko posebnih transakcijskih računa (točka 4.3.1. Izvještaja), kao i otpis potraživanja u iznosu od 4.996.373 KM koji je direktno evidentiran na teret neraspoređenog viška prihoda nad rashodima (točka 4.7. Izvještaja).

U skladu sa zakonskim i pod zakonskim aktima, Ministarstvo financija je na kraju godine Vladi FBiH dostavilo Izvještaj o izvršenju Proračuna FBiH za 2007. godinu. Međutim, uvidom u navedeni Izvještaj, konstatirano je da isti ne sadrže adekvatne analize o izvršenju proračuna, odnosno obrazloženja propisana zakonskim i pod zakonskim aktima.

Potrebno je da Ministarstvo financija Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna FBiH sastavi i dostavi Vladi FBiH u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o riznici u FBiH, Zakonom o izvršavanju proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

4.5 Javne nabavke

Korisnici federalnog proračuna su u 2007. godini bili dužni nabavku roba, usluga i ustupanje radova provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Izvršenim revizijama utvrđeno je da je na nedosljednu primjenu navedenog Zakona, imalo utjecaja kašnjenje u donošenju Proračuna FBiH za 2007. godinu (donesen 02.04.07. godine), kao i sam rad organa i institucija koji nisu blagovremeno poduzimali aktivnosti i pokretali procedure javnih nabavki. Vezano za primjenu navedenog Zakona, konstatirano je da su proračunski korisnici samostalno provodili postupke javnih nabavki (osim dijela korisnika koji je provođenje postupaka javnih nabavki povjerio Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, kao i Ureda Predsjednice i dva Ureda Potpredsjednika koji su provodili zajednički postupak javnih nabavki), iako su u skladu sa Naputkom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH mogli provoditi isti sa drugim korisnicima federalnog proračuna. Navedeno se naglašava iz razloga što je konstatirano da su se za provođenje postupka javnih nabavki iz federalnog proračuna isplatila značajna sredstva na ime naknada članovima komisija (dio proračunskih korisnika je za svaku pojedinačnu nabavku formirao komisiju i isplatio naknadu istoj) i objavljivanje obavještenja o javnim nabavkama.

Na osnovu izvršenih revizija kod korisnika proračuna, odnosno uvida u prezentiranu dokumentaciju, vezano za provođenje postupaka javnih nabavki, konstatirano je da je najveći broj revidiranih korisnika, donio interne akte (procedure), međutim, treba napomenuti da dio korisnika nije dosljedno postupio u skladu sa istima, a što je uticalo i na

dosljednu primjenu zakonskih i ostalih propisa. Prije pristupanja procesu nabavki, dio korisnika nije, u skladu sa internim aktima, sačinjavao Plan nabavki prema odobrenim proračunskim sredstvima, i nije procijenio vrijednost pojedinačnih nabavki roba i usluga, što je imalo utjecaja na efikasnost provođenja postupka nabavki i korištenja javnih sredstava.

Propusti u primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH i provedbenih propisa navedeni su u izvještajima o izvršenim revizijama: Federalnog ministarstva financija, Vlade FBiH, Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, Federalne direkcije za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta, Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnog ministarstva boraca i invalida domovinskog rata, Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Doma naroda Parlamenta FBiH, Zastupničkog doma Parlamenta FBiH, Ureda Predsjednice FBiH, Ureda Potpredsjednika FBiH i Ureda Potpredsjednice FBiH. Najčešći konstatirani nedostaci odnose se na: prilikom ocjenjivanja ponuda ili zahtjeva za učešće u ograničenim postupku ponuđači nisu diskvalificirani u slučajevima kad ponude ili zahtjevi nisu sadržavale minimum kvalifikacionih uvjeta propisanim Zakonom; izbor najpovoljnijeg ponuđača je izvršen na bazi samo jedne kvalificirane ponude, a da prethodno ista nije ocijenjena u smislu da li osigurava stvarnu konkurenciju za planirani ugovor; ponude nisu vrednovane u skladu sa objavljenim kriterijima; ugovori su zaključivani i prije isteka roka od 15 dana u odnosu na datum obavještenja ponudioca o rezultatima izbora; odredbe zaključenih ugovora nisu usklađene sa uvjetima navedenim u obavještenju o javnoj nabavci ili u tenderskoj dokumentaciji, u djelu vrijednosti ugovora, rokova isporuke robe ili vršenja usluge i rokova i načina plaćanja; nisu sačinjavani i dostavljani izvještaji o postupcima dodjele ugovora Agenciji za javne nabavke.

Posebno ističemo da je neblagovremeno poduzimanje aktivnosti kod dijela korisnika proračuna, po pitanju provođenja propisanih procedura za izbor najpovoljnijeg ponuđača, imalo za posljedicu: da se nabavka u najvećem dijelu godine vršila od dobavljača sa kojima su isti imali potpisane ugovore u prethodnom periodu; da su ugovori zaključeni krajem godine, za iste uplaćen avans mimo odredaba ugovora, a realizacija nastavljena u narednoj godini; započeti postupci nabavke obustavljeni zbog isteka fiskalne godine, iako su za iste nabavke bila odobrena proračunskih sredstva.

Potrebno je da proračunski korisnici prilikom nabavke robe, vršenja usluga i ustupanja radova postupaju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, Napatkom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH i ostalim provedbenim propisima. Također je potrebno da se prije otpočinjanja postupka nabavki donese Plan nabavke za tekuću godinu s jasno i precizno utvrđenim vrstama i karakteristikama svih

predmeta nabavke, kao i Odluka o provođenju postupka javne nabavke.

Da se u skladu sa Napatkom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH, u cilju racionalnijeg i efikasnijeg korištenja javnih sredstava, poduzmu aktivnosti na provođenju zajedničkog postupka javnih nabavki, od strane korisnika proračuna. Dio navedenih aktivnosti može se povjeriti Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH.

4.6 Popis imovine, potraživanja i obveza na dan 31.12.2007. godine

Provedenim revizijama finansijskih izvještaja za 2007. godinu dijela proračunskih korisnika, konstatirano je, kao i prethodne godine, da se u skladu sa zakonskim propisima nije izvršilo usuglašavanje stanja iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama (Glavna knjiga trezora) sa stvarnim stanjima utvrđenim popisima (inventurama) na dan 31.12.2007. godine, značajnog dijela imovine i obveza Federacije BiH. Navedeno se posebno odnosi na Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Federalnu upravu policije, kao i imovine i obveza institucija koje su, u prethodnom periodu, prešle sa federalnog na državni nivo, a ista je ostala iskazana na Glavnoj knjizi riznice (Federalno ministarstvo obrane, Vojska Federacije, Carinska uprava i Obavještajno-sigurnosna agencija FBiH).

Naglašavamo, da su od strane Ureda za reviziju u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Proračuna FBiH za 2006. godinu, Vladi Federacije date preporuke, u cilju provođenja obveza utvrđenih u skladu sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o obrani FBiH i Zakonom o obrani BiH, kao i poduzimanja aktivnosti po konstatiranim propustima u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja FMO-a i VF za 2005. godinu, a posebno popisa imovine, potraživanja i obveza i usklađivanja knjigovodstvenog stanja istih sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Međutim, iako je Vlada FBiH poduzimala određene aktivnosti po danim preporukama, ne može se potvrditi da su do kraja 2007. godine iste poštovane.

Iz prezentirane dokumentacije konstatirano je da je Vlada FBiH na 45. sjednici od 06.02.2008. godine donijela Odluku o davanju suglasnosti na Sporazum o konačnom raspolaganju svim pravima na pokretnoj imovini koja će i dalje služiti za potrebe obrane BiH (u daljem tekstu Sporazum), kao i Zaključak o davanju ovlaštenja Premijeru Vlade za potpisivanje Sporazuma. Potpisnice Sporazuma su Vijeće ministara BiH, Vlada Federacije BiH i Vlada Republike Srpske. U Sporazumu i Obrazloženju teksta Sporazuma stoji da je isti sačinjen na osnovu Plana

o konačnom raspolaganju pokretnom i nepokretnom imovinom koja će i dalje služiti za potrebe obrane, kao i da se istim rješava samo dio pokretne imovine.

Rješavajući obveze Prijašnjeg FMO-a, Vlada FBiH je tek 16.01.2008. godine donijela Odluku o prihvaćanju Izvještaja Komisije za pojedinačno i konačno verificiranje obveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO-a (dijela ukupnih obveza) stvorenih u periodu od 01.04.1996. do 31.12.2002. godine u ukupnom iznosu od 11.631.385 KM i 1.226.784 USD, kao i Odluku o isplati istih od strane Federalnog ministarstva financija.

Također, uvidom u dokumentaciju, konstatirano je da se u Glavnoj knjizi riznice i dalje iskazuje stanje imovine i obveza Carinske uprave i Obavještajno – sigurnosne agencije FBiH, koje su još u 2004. godini prešle sa federalnog na državni nivo, kao i da prilikom prelaska, kod istih nije izvršeno usuglašavanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem imovine i obveza. Za navedeno su u izvještajima o izvršenim revizijama u prethodnom periodu davane preporuke, u cilju poduzimanja aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima, po kojima se nije postupilo.

Potrebno je da Vlada Federacije BiH sustavno pristupi aktivnostima vezano za: okončanje raspolaganja svim pravima i obvezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije BiH i utvrđivanje iznosa dugova, zaduživanja i ostalih obveza istih nastalih do 01.01.2006. godine, za koje je Vlada Federacije BiH u skladu sa Zakonom o obrani BiH i Zakonom o prestanku važenja Zakona o obrani FBiH i dalje odgovorna.

Da se od strane Vlade FBiH poduzmu aktivnosti, po preporukama danim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva obrane i Vojske Federacije za 2005. godinu.

Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sustavu indirektnog oporezivanja u BiH, kao i da se jasno definiraju prava (potraživanja) i obveze koje se prenose sa Carinske uprave FBiH na Upravu za indirektno oporezivanje, odnosno prava i obveze koja ostaju Federaciji. Također je potrebno da se dosljedno provedu odredbe Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i da se utvrde dugovi, zaduženja i ostale obveze, koje u skladu sa navedenim Zakonom ostaju u nadležnosti Federacije. Nadležna tijela Federacije trebaju odrediti pravnog slijednika navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obvezama, do rješavanja statusa imovine odnosno izmirenja obveza.

Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim propisima poduzme aktivnosti u dijelu utvrđivanja stvarnog stanja imovine, potraživanja i obveza Federalnog ministarstva unutarnjih poslova i Federalne uprave policije, uzimajući u obzir da je razdvajanje proračuna navedenih institucija izvršeno 2004. godine, a da između istih do kraja 2007. godine nije utvrđeno pravo korištenja nad imovinom.

4.5. Novčana sredstva

Novčana sredstava, na kraju fiskalne godine, na Jedinostvenom računu riznice iznosila su 213.469.956 KM. Stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima u poslovnim bankama iskazano je u iznosu od 210.285.767 KM, od čega sredstva na posebnim namjenskim transakcijskim računima (podračunima) u okviru JRR-a 22.183.208 KM (ESCROW, podračun za razvoj i unapređenje avio prometa i podračun za sredstva za zaštitu i spašavanje). Stanje novčanih sredstava na podračunu Federacije – računu za servisiranje relevantnog vanjskog duga Federacije BiH u Centralnoj banci BiH iznosi 2.011.355 KM i stanje novčanih sredstava na podračunu FBiH za servisiranje direktnih obveza FBiH iznosi 1.018.519 KM.

U okviru naprijed navedenih sredstava nisu iskazana sredstva na posebnim transakcijskim računima. koja se i pored danih preporuka u prethodnim revizijama, ne evidentiraju u okviru JRR-a, odnosno u Glavnoj knjizi riznice i konsolidiranim financijskim izvještajima. Prema prezentiranoj dokumentaciji, na dan 31.12.2007. godine, na posebnim transakcijskim računima otvorenim od strane Ministarstva financija za financiranje određenih programa – projekata iz kreditnih i donatorskih sredstava (ukupno 31) iskazana su sredstva u iznosu od 6.230.597 KM.

4.7 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja, u knjigovodstvenim evidencijama iskazana su u iznosu od 40.910.461 KM, što u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosila 24.594.037 KM predstavlja povećanje od 16.316.424 KM ili 66,34%. Navedeno povećanje najvećim dijelom je rezultat evidentiranja potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava u iznosu od 18.305.444 KM, za koje je financiranje otplate obveza po vanjskom dugu izvršeno iz Proračuna FBiH.

Od ukupno iskazanih potraživanja, **potraživanja od Prijašnjeg FMO-a i VF** iznose 7.754.847 KM ili 18,95 %, a ista se odnose na potraživanja nastala u periodu prije prelaska navedenih institucija na državni nivo.

Vežano za potraživanja, smatramo potrebnim istaći da poslije prelaska navedenih institucija na državni nivo, od strane nadležnih federalnih organa i institucija nisu poduzete odgovarajuće mjere u cilju nastavka fakturiranja, adekvatnog evidentiranja i naplate potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora, po već zaključenim ugovorima. U skladu sa Zaključkom, donesenim od strane Vlade FBiH (27.07.2006. godine) Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, trebala je preuzeti poslove vezane za pokretnu i nepokretnu imovinu Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH. U „Informaciji o zakupu poslovnih prostora i stanju izmirenja obveza za zakup“ sačinjenoj od strane Službe za zajedničke poslove, koju je razmatrala Vlada FBiH, navedeno je: da nije vršeno fakturiranje zakupa poslovnih prostora od 01.01.2006.godine u ukupnom iznosu od 5.977.465 KM, da je određeni broj zakupoprimaca nastavio izmirivati svoje obveze i da je dio ugovora o zakupu poslovnih prostora istekao, a Služba za zajedničke poslove nije preuzela navedene prostore dok su dojučerašnji zakupoprimci nastavili koristiti iste.

Od strane Vlade FBiH, 05.12.2007. godine, donesen je Zaključak, kojim su precizirane obveze Službe za zajedničke poslove vežano za poslovne prostore u dijelu: pokretanja postupka iseljenja korisnika poslovnih prostora koji ne izmiruju obveze i kojima su istekli ugovori o zakupu, traženja akontativnih uplata duga po osnovu zakupa poslovnih prostora do osiguranja potrebnih sredstava za uplatu PDV-a, vršenja kontrole odluka o dodjeli neperspektivnih lokacija Prijašnjeg FMO-a, kao i da u suradnji sa Federalnim pravobranilaštvom i Federalnim ministarstvom pravde utvrdi pravne osnove za prodaju poslovnih prostora koji su predmet ovog zaključka.

Potrebno je da Vlada Federacije poduzme aktivnosti po pitanju potraživanja od kupaca Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH, a u cilju utvrđivanja stvarnog stanja potraživanja i poduzimanja aktivnosti za naplatu istih.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju da se od Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH poduzmu dodatne aktivnosti na implementaciji Zaključka Vlade FBiH, u vezi problematike poslovnih prostora koje je preuzela u nadležnost od Prijašnjeg FMO-a, a posebno na naplati potraživanja po osnovu izdanih poslovnih prostora u zakup.

Kratkoročni plasmani, u konsolidiranim finansijskim izvještajima i Glavnoj knjizi Riznice, iskazani su u iznosu od 36.023.691 KM, a odnose se na: potraživanja po kratkoročnim plasmanima evidentiranim u Riznici 6.138.894 KM, sredstva proračunskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar 29.819.113 KM i plasmane korisnika proračuna 65.684 KM.

Kratkoročni plasmani evidentirani u Riznici, u najvećem dijelu odnose se na date pozajmice županijama u iznosu od 5.248.308 KM. U izvještajima o izvršenim revizijama u prethodnim godinama, konstatirana su navedena potraživanja i u vezi istog su date preporuka u cilju poduzimanja mjera za naplatu istih, međutim ne može se potvrditi da je Ministarstvo financija u revidiranoj godini poduzelo adekvatne aktivnosti po istima. U odnosu na 2006. godinu, kratkoročni plasmani manji su za 4.996.373 KM, što je posljedica izvršenog otpisa: potraživanja od Države BiH (4.397.913 KM), potraživanja od Hipo banke d.d. Zenica (300.000 KM) i potraživanja od Federalne uprave civilne zaštite (298.460 KM), koji je izvršen na osnovu instrukcija potpisanih od strane Ministra financija.

Otpis potraživanja od Države BiH u iznosu od 4.397.913 KM, odnosi se na otpis iskazanog potraživanja od Države BiH u iznosu od 4.590.220 KM (dio potraživanja od 192.307 proknjižen na sumnjiva i sporna potraživanja). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da navedeno potraživanje proističe iz neuplaćivanja u Proračun FBiH i neevidentiranja u knjigovodstvenim evidencijama izvršenog povrata dijela pozajmice, koja je 1997. godine dana Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH za servisiranje ino duga Republike Srpske. Od navedenog iznosa Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je 7.390.417 KM prenijelo za otplatu vanjskog duga Republike Srpske, koja je izvršila povrat naznačenog iznosa na posebno otvoreni depozitni račun Federacije. Sa navedenog računa jedan dio sredstava je uplaćen u Proračun FBiH i evidentiran kao povrat pozajmice, a drugim dijelom je raspolagano preko računa otvorenog u Zavodu za platni promet (što nije u cijelosti knjigovodstveno evidentirano). Na osnovu prezentirane dokumentacije sa kojom je raspolagala Komisija za popis obveza i potraživanja u Proračunu Federalnog ministarstva financija, i na osnovu koje je sačinjen Izvještaj o popisu i Prijedlog načina knjiženja po istom, nismo u mogućnosti potvrditi da je prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja (plasman sredstava u iznosu od 3.000.000 KM Narodnoj banci BiH za pokriće aranžmana „currency boarda“; 1.000.000 KM preneseno po nalogu Ministarstva financija na Univerzal banku; 300.000 KM doznačeno Federalnoj upravi za pitanje boraca i invalida). komisija raspolagala sa relevantnom dokumentacijom, kao i da je dala odgovarajući Prijedlog načina knjiženja.

Otpis potraživanja od Federalne uprave civilne zaštite u iznosu od 298.460 KM odnosi se na otpis pozajmice date na osnovu Odluke Vlade FBiH iz 2003. godine. Vezano za otpis navedene pozajmice Vlada FBiH je u 2005. godini donijela Odluku da se otpis evidentira na teret pozicije „Ostala domaća pozajmljivanja Proračuna Vlade FBiH“ u fiskalnoj 2005. godini, uzimajući u obzir da su Zaključkom Vlade u 2004. godini uplaćena sredstva po osnovu pozajmice prenesena kao uplata djela obveza Vlade FBiH za „Program deminiranja 2003/2004 - Komponenta

Federacije“ Faza VI, sa Evropskom komisijom. Prema konstataciji Komisije za popis, nadležne institucije nisu realizirale navedenu Odluku Vlade, te je ista predložila da se izvrši zatvaranje potraživanja na teret neraspoređenog viška prihoda nad rashodima.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, a vezano za otpis potraživanja od Države BiH, potraživanja od Federalne uprave civilne zaštite, kao i otpis potraživanja od Hyppo banke d.d. Zenica u iznosu od 300.000 KM (ugovor o kratkoročnom kreditu zaključen 30.08.1996. godine), konstatirano je da je otpis potraživanja, na teret neraspoređenog viška prihoda nad rashodima, u 2007. godini, izvršen na osnovu instrukcije donesene od strane Ministra financija, na prijedlog Komisije za popis, kao i da navedeno nije iskazano u Izveštaju o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2007. godinu koji je dostavljen Vladi FBiH. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je činjenično stanje u svim slučajevima utvrđeno na osnovu relevantne dokumentacije; da je akt o otpisu donesen od strane nadležnog organa, kao i da su u Proračunu FBiH za 2007. godinu osigurana potrebna sredstva za otpis.

U okviru kratkoročnih plasmana, iskazana su **sredstva proračunskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. u privremenoj upravi Mostar** (u daljem tekstu Hercegovačka banka) u iznosu od 29.819.113 KM, mada je Ministarstvo financija, sa navedenom bankom, u 2004. godini, izvršilo usuglašavanje stanja blokiranih sredstava u iznosu od 22.955.392 KM. Kao što je konstatirano u prethodnom Izveštaju o izvršenoj reviziji, prije izvršenog usuglašavanja, Ministarstvo financija, iako je trebalo, nije prethodno usuglasilo stanje računa sa korisnicima proračuna koji su imali potraživanja i obveze prema Hercegovačkoj banci, te se iz tog razloga navedeni dokument o usuglašavanju stanja na iznos od 22.955.392 KM nije mogao provesti. Posebno ističemo da je Ministarstvo financija dalo suglasnost i za prebijanje potraživanja i obveza između Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Hercegovačke banke u iznosu od 7.575.858 KM, od čega 6.852.495 KM uopće nije bilo evidentirano u knjigovodstvenim evidencijama Prijašnjeg FMO-a. Od strane Ureda za reviziju, su u više navrata, davane preporuke da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika proračuna blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obveza Federalnog ministarstva obrane, te da se na osnovu konstatiranog stanja poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi riznice, po čemu nije postupalo ni u fiskalnoj 2007. godini.

Potrebno je da Ministarstvo financija izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za otpis potraživanja od Države BiH, potraživanja od Federalne uprave civilne zaštite i potraživanja od

Hyppo banke d.d. Zenica u cilju utvrđivanja stvarnog činjeničnog stanja i u skladu sa konstatiranim poduzme adekvatne aktivnosti.

Potrebno je da Ministarstvo financija izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika proračuna blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obveza Prijašnjeg FMO-a i VF i na osnovu konstatiranog poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi riznice.

4.8 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze na dan 31.12.2007. godine iskazane su u Konsolidiranim financijskim izvještajima Proračuna FBiH u iznosu od 271.327.118 KM, a odnose se na: kratkoročne tekuće obveze prema pravnim i fizičkim osobama 154.730.964 KM i obveze prema zaposlenima 116.596.153 KM. Navedene obveze, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, kada su iznosile 183.354.933 KM, veće su za 87.972.185 KM.

U okviru iskazanih obveza prema pravnim i fizičkim osobama i obveza prema zaposlenima sadržane su neizmirene obveze nastale u revidiranoj godini, kao i obveze koje su u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obveza FBiH utvrđene kao unutarnji dug. Navedenim Zakonom utvrđuju se unutarnje obveze FBiH prema pravnim i fizičkim licima, način pojedinačne verifikacije utvrđenih potraživanja, kao i način njihovog izmirenja. Nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo stanje obveza za plaće i naknade Prijašnjeg FMO-a i obveze prema dobavljačima koje su u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obveza FBiH utvrđene kao unutarnji dug FBiH. Konstatirano je da su tijekom 2007. godine realizirana sudska izvršna rješenja, po osnovu neizmirenih potraživanja za plaće i naknade Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH, kao i obveze prema dobavljačima, koje Prijašnje FMO nije prijavilo kao unutrašnji dug Federacije, i koje nisu knjigovodstveno evidentirane u financijskim izvještajima. Iz razloga koji su gore navedeni, kao i uzimajući u obzir da isplaćene, u dosadašnjem periodu, obveze po naprijed navedenom osnovu nisu knjigovodstveno rasknjižene u Glavnoj knjizi riznice, ne možemo potvrditi iskazano stanje kratkoročnih obveza Proračuna FBiH.

4.9 Dugoročne obveze i dugoročna razgraničenja

Dugoročne obveze Proračuna FBiH iskazane su u iznosu od 2.430.795.834 KM. Strukturu iskazanih dugoročnih obveza i razgraničenja čine: obveze Federacije po vanjskom dugu u iznosu od 2.427.592.062 KM, ostale dugoročne obveze 3.185.236 KM (obaveze Prijašnjeg FMO-a i Vojske Federacije) i obveze od domaćeg zaduživanja 18.536 KM (obaveze Federalne Uprave policije).

Obveze Federacije po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 2.427.592.062 KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu za 97.435.080 ili 3,86 %, a koje je rezultat pada kursa dolara. Vezano za primjenu Zakona o vanjskom dugu FBiH i Zakona o riznici u FBiH, u skladu sa preporukama Ureda za reviziju, Ministarstvo financija je u 2007. godini poduzelo aktivnosti, te je u skladu sa Napatkom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH, u Glavnu knjigu riznice, evidentiralo potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava i postojeće podračune u Centralnoj banci BiH, preko kojih se vrši servisiranje direktnih obveza Federacije.

Izvršenom revizijom konstatirano je da u okviru naprijed navedenih obveza nije evidentirana uplata II tranše kredita Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA), za projekt „Prilagođavanje poslovnog ambijenta” u iznosu od 25.956.407 KM, uplaćenog na JRT krajem 2007. godine. Vezano za navedeni kredit, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je od strane Zastupničkog doma Parlamenta FBiH dana suglasnost za zaduživanje po navedenom kreditu.

Vezano za sredstva dugoročnih kredita smatramo potrebnim naglasiti da se dio istih realizira putem zaključenih ugovora o komisionim poslovima sa Investicijskom bankom FBiH, a dio putem Banke za obnovu i razvoj BiH (BOR Banka). Iz prezentirane dokumentacije, konstatirano je kao i prethodne godine, da u Glavnoj knjizi riznice i finansijskim izvještajima nisu evidentirana sredstva dana u komisijon Investicijskoj banci u ranijem periodu, kao i da se ne evidentira povrat sredstava po danim kreditima, zbog čega se ne može potvrditi stanje ukupnih potraživanja, odnosno potraživanja po pojedinim kreditima danim u komisijon Investicijskoj banci FBiH.

Vezano za plasman sredstava preko BOR Banke, koja se odnose na sredstva iz malezijske donacije i japanskih grantova, konstatirano je da je, 20.10.2005. godine, Vlada FBiH formirala Komisiju za replasman sredstava prikupljenih iz malezijske donacije i japanskih grantova (projekti "2KR" i projekti "Non Project Grand Aid"), koja je u skladu sa aktom o formiranju, bila obvezna svakih šest mjeseci dostavljati Informaciju o implementaciji postojećih ugovora i prijedloge za korištenje slobodnih sredstava. Imenovana Komisija je u 2006. godini dostavila Izvještaj o radu sa Prijedlogom mjera, koji je Vlada FBiH usvojila. Međutim, nije

prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo potvrditi da je Komisija, u skladu sa aktom o formiranju, u 2007. godini Vladi FBiH dostavljala Informaciju o implementaciji postojećih ugovora i prijedloge za korištenje slobodnih sredstava, odnosno da su u skladu sa Prijedlogom mjera poduzete odgovarajuće aktivnosti. Ovdje posebno ističemo da u 2007. godini nije započela predviđena popuna Protu vrijednosnog fonda FBiH prema Vladi Japana u nedostajućem iznosu od 28.256.000 KM.

Iskazana dugoročna razgraničenja u iznosu od 3.033.938 KM odnose se na **dio obveze Prijašnjeg FMO-a i VF po osnovu Ugovora o načinu izmirivanja duga za isporučenu električnu energiju, sklopljenim u 2003. godini**, kao i na osnovu Odluke Vlade FBiH broj 108/03 i Odluke o dopuni iste broj 436/03 o utvrđivanju modela za reprogramiranje potraživanja elektroprivrednih poduzeća iz FBiH od određenih kategorija korisnika isporučene električne i toplotne energije. Jedan ugovor je sklopljen između Federalnog ministarstva obrane i JP Elektroprivreda BiH Sarajevo na iznos od 2.669.272 KM, (sa uplatama 60 mjesečnih rata u iznosu od 44.488 KM počevši od 15.01.2004. do 15.12.2008. godine kada dospijeva posljednja rata) i drugi Ugovor potpisan između Federalnog ministarstva obrane i JP Elektroprivreda HZ HB Mostar u iznosu od 2.393.745 KM, (sa uplatama u 60 mjesečnih rata u iznosu od 39.896 KM počevši od 15.04.2004. do 15.03.2009. godine kada dospijeva posljednja rata). Uvidom u dokumentaciju, konstatirano je da i ove, kao i prethodne godine po navedenim ugovorima nisu planirana sredstva proračunom, niti su izmirivane obveze. Dio sredstava za navedene namjene osiguran je Proračunom FBiH za 2008. godinu.

U Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2006. godinu konstatirano je da je od strane Ministarstva financija izvršeno isknjižavanje obveza Prijašnjeg FMO-a i VF, po osnovu neizmirenih doprinosa Fondu PIO iz razdoblja 1998 – 2001. godina (prijavljenih kao unutarnji dug) u iznosu od 263.186.209 KM, bez prethodno ostvarene suradnje sa Federalnim zavodom PIO/ MIO (koji i dalje potražuje neuplaćene doprinose). U skladu sa navedenim dana je preporuka da se poduzmu aktivnosti u cilju dosljedne primjene Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH i ostalih zakonskih propisa, po kojoj se nije postupalo u 2007. godini.

Potrebno je da Ministarstvo financija izvrši evidentiranje danih sredstva u komisijon Investicijskoj banci FBiH, a u cilju transparentnog iskazivanja i praćenja ukupnih potraživanja, odnosno potraživanja po pojedinim kreditima danim u komisijon.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da Komisija za replasman sredstava prikupljenih iz malezijske donacije i japanskih grantova, u skladu sa aktom o formiranju sačinjava Informaciju vezano za raspolaganje prikupljenim sredstvima iz malezijske

donacije i japanskih grantova, u cilju praćenja namjenskog korištenja sredstava, konačne naplate kreditnih plasmana i popune protu vrijednosnog fonda.

Potrebno je da Ministarstvo financija izvrši uvid u dokumentaciju vezano za isknjižavanja iz Glavne knjige riznice, obveza za neizmirene doprinose Federalnom zavodu PIO/MIO, te na osnovu konstatiranog poduzme adekvatne aktivnosti u cilju dosljedne primjene Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH i ostalih zakonskih propisa.

4.10 Ratna potraživanja

U skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH, obveze za ratna potraživanja (nastala u periodu od 18.09.1991. – 23.12.1996. godine) su se trebale izmiriti izdavanjem obveznica od strane Federacije BiH najkasnije počevši od 01.01.2008. godine. Na osnovu Uredbe o načinu utvrđivanja i realiziranja unutarnjih obveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti, Vlada Federacije je 4. srpanj 2007. godine formirala Komisiju za konačno verificiranje ratnih potraživanja (u daljem tekstu: Komisija za verifikaciju) koja je trebala da okonča sve aktivnosti i izvrši verifikaciju prijavljenih ratnih potraživanja fizičkih i pravnih osoba koje ispunjavaju uvjete za verificiranje, te da utvrdi konačan iznos obveza FBiH, koje će se realizirati u skladu sa odredbama Zakona o unutarnjem dugu FBiH. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, vezano za rad Komisije za verifikaciju, konstatirano je da do 31.12.2007. godine ista nije izvršila poslove i zadatke za koje je formirana, a što je jednim dijelom imalo za posljedicu da nije okončan **proces verifikacije ratnih potraživanja, da od strane Ministarstva financija nije uspostavljen Registar verificiranih ratnih potraživanja fizičkih i pravnih osoba, kao i da u utvrđenom roku nije otpočelo izdavanje obveznica za izmirenje obveza za ratna potraživanja.**

Napominjemo da iako je bilo izvjesno da se krajnji rok za izmirenje ratnih potraživanja, izdavanjem obveznica, neće ispoštovati (počevši najkasnije od 01.01.2008. godine), Vlada FBiH je tek 22.01.2008. **godine poslala Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjem dugu u parlamentarnu proceduru.**

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju da Komisija za konačno verificiranje ratnih potraživanja završi proces verifikacije u skladu sa Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu utvrđivanja i realiziranja unutarnjih obveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti, čime bi se stvorili uvjeti da

Ministarstvo financija uspostavi Registar verificiranih ratnih potraživanja fizičkih i pravnih osoba, i da se pristupi procesu izdavanja obveznica za izmirivanje obveza za verificirana ratna potraživanja.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku za očitovanje o Nacrtu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Proračuna FBiH za 2007. godinu, očitovale se Federalno ministarstvo financija dopisom broj 02-49-3817/08 od 26.06.2008. godine. Prema navedenom očitovanju, od strane Ministarstva, nalazi su ocijenjeni realnim, sveobuhvatnim i korektnim. Za određeni broj nalaza i preporuka, dana su obrazloženja o poduzetim aktivnostima u 2008. godini, a za dio nalaza dani su komentari koje tim za reviziju ne može prihvatiti jer nisu adekvatno obrazloženi i potkrijepljeni relevantnom dokumentacijom.

Direktor Sektora za finansijsku
reviziju institucija budžeta FBiH

Munib Ovčina, dipl.oec.
s.r.

Vođa tima
Viši revizor Jadranka Novak, dipl.oec.
s.r.

Članovi tima:
Revizor Nasiha Biberović, dipl.oec.
s.r.
Revizor, Maida Letić, dipl.oec.
s.r.